

Задоволення індивідуальних потреб здобувачів освіти в умовах воєнного часу

Сучасна школа сьогодні функціонує не для того, щоб усі мали однаковий мінімум знань, а для формування якісного освітнього середовища та розвитку у здобувачів освіти необхідних життєво важливих компетентностей. Ключовим інструментом у цьому є індивідуальна освітня траєкторія здобувача. В основу даної концепції покладено ідею самореалізації особистісного потенціалу кожного учня / учениці. Завдання сучасного освітнього закладу виявляти, реалізовувати й розвивати діяльнісні, пізнавальні, творчі, комунікативні здібності здобувача. Досягається це саме в ході освітнього руху здобувачів індивідуальними траєкторіями.

Визнання права здобувачів освіти на побудову індивідуальної освітньої траєкторії є одним із сучасних актуальних нововведень державної нормативно-правової бази України. Про це свідчить поява в Законі України «Про освіту» визначення, що: «Індивідуальна освітня траєкторія – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін (освітніх компонентів) і рівня їх складності, методів і засобів навчання».

Бойові дії в Україні, вимушене переселення освітян та учнів в інші регіони й виїзд за кордон, подекуди «випадання» здобувачів з освітнього процесу, порушення ритму навчання змушують адаптуватись та перелаштувати свою роботу до нових умов, ключовою складовою яких є перехід на дистанційне навчання. Педагогами ЗЗСО розроблено повноцінні дистанційні курси з основних навчальних предметів для 5-11 класів. Для задоволення індивідуальних потреб здобувачів освіти, залучення до освітнього процесу всього учнівського контингенту, вчителі працюють над підбором відповідних навчальних матеріалів, структурують та розробляють покроковий супровід

самостійної роботи учня / учениці. Сучасні технології та онлайн сервіси дозволяють учням опановувати матеріал у власному темпі.

Важливим аспектом сучасного освітньо-виховного процесу ЗЗСО є зміна ролі вчителя, який постає *тьютором – наставником – координатором – консультантом* і допомагає учням рухатися в індивідуальному темпі із залученням необхідних освітніх ресурсів. Сучасний учитель, у своїй новій ролі, покликаний координувати навчальну діяльність, корегувати зміст навчання, надавати консультації, проводити діагностування та оцінювання виконання учнями навчальних завдань, створювати максимально сприятливі умов для організації самостійного навчання учнів, мотивувати їх до якісного виконання завдань, вчити користуватися навчальною літературою, чи електронними ресурсами. Отже, вчитель сьогодні повинен бачити навчальний процес очима учнів, бути організованим, терплячим, відкритим для аудиторії, вміти мотивувати і зацікавити слухачів, і звичайно, забезпечити максимальну ефективність, зручність і грамотність навчання.

У свою чергу, останні з об'єктів перетворюються на суб'єктів освітньої діяльності, мають власні позиції щодо свого розвитку, ставлять власні навчальні цілі й окреслюють способи їх досягнення. Сьогодні здобувачі освіти виступають у ролі замовників того чи іншого виду індивідуальної педагогічної підтримки в опануванні індивідуальної освітньої програми. Важливим також є розуміння учнями відповідальності за власні результати, рефлексивно усвідомлювати отримані знання і навички, щоб скоригувати свою освітню траєкторію. Уміння критично мислити, співпрацювати, проявляти гнучкість і креативність, аналізувати власні навчальні стратегії, бути наполегливим, не боятися помилок і витягати з них корисний досвід.

В умовах воєнного стану та переходу закладів освіти на дистанційну форму навчання, адміністрація та вчителі ЗЗСО застосовують індивідуальні освітні траєкторії для організації навчання учнів, які тимчасово проживають в іншій місцевості або ж вимушено перебувають за межами України. Це дає змогу школі забезпечити для свого учнівського контингенту доступ до освіти та

достатню гнучкість освітнього процесу.

Формування індивідуальних освітніх траєкторій в закладі освіти реалізується через сучасні педагогічні технології та ІТ-технології. Наведемо приклади задоволення індивідуальні потреби здобувачів освіти.

Не дивлячись на війну, відстежувати навчальні досягнення учнів важливо і необхідно. Одним із елементів вироблення індивідуальної траєкторії учня / учениці в конкретному розділі чи темі є *діагностика* вчителем рівня засвоєння знань та сформованості необхідних якостей, умінь та навичок учнів. Діагностика проводиться на конкретному тематичному матеріалі, наприклад, у формі фронтального опитування із теми, оглядового знайомства з темою, вибору учнями завдань різного типу, тестування.

Ефективним й актуальним підходом до викладання та навчання є *проектні технології*, що активно впроваджується в нашому закладі. Створення учнями власного продукту та успішне його представлення підвищують мотивацію до навчання та рівень досягнень. До переваг проектного навчання віднесемо: самовдосконалення та самонавчання, коригування учнем темпів виконання роботи, вибір глибини дослідження проблеми. Так, у процесі виконання проектної роботи учень / учениця при вивченні теми може вибрати один із таких підходів: образне чи логічне пізнання, поглиблене чи енциклопедичне вивчення, ознайомлювальне, вибіркоче чи розширене розкриття теми. Результатом такого підходу стають особистісні освітні продукти (проекти), які відрізняються як обсягом, так і змістом. Навіть, якщо теми досліджень збігаються.

В умовах «воєнної дистанційки», як показує практика, дієвими та ефективними для організації консультативної співпраці вчителів, учнів та батьків, надання рекомендацій, повідомлення результатів академічних досягнень є цифрові платформи або популярні месенджери Viber, Facebook, Telegram. Таким чином, забезпечується швидкий зворотній зв'язок між учасниками навчального процесу.

Однак для організації ефективної роботи на уроці педагоги ЗЗСО

застосовують інші цифрові інструменти, корисні для реалізації окремих завдань, враховуючи специфіку предметів. Для цього ЗЗСО створено віртуальне навчальне середовище, перевагою якого є індивідуальний підхід до кожного здобувача на можливість працювати кожному учню / учениці в індивідуальному темпі, визначаючи власну освітню траєкторію. В роботі з учнівською аудиторією вчителі застосовують такі *веб-ресурси для дистанційного навчання* як Zoom-конференції та Google Classroom. Остання дає змогу ділитися навчальним матеріалом та підтримувати безперервний зв'язок між вчителями та здобувачами. Крім того, цей сервіс зручний коригування освітнього процесу та розробки індивідуальної освітньої траєкторії для тих здобувачів освіти, які потребують персонального підходу у виконанні навчальних завдань. З одного боку, це учні / учениці, які випереджають однокласників в опануванні навчального матеріалу або учні / учениці, які мають труднощі з його засвоєнням.

Учителі та здобувачі також послуговуються платформою для дистанційного навчання Всеукраїнська школа онлайн. Відеоуроки, тести та завдання для школярів 5-11 класів

Для організації продуктивної взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу застосовують такі онлайн-інструменти як Kahoot! (навчальна програма, що складається з ігор); LearningApps (сайт, що містить онлайн конструктор, що дозволяє створювати інтерактивні навчально-методичні матеріали і цікаві завдання (тести, кросворди, вікторини); Jamboard (онлайн дошка, в якій учні можуть працювати індивідуально і групами); Quizlet (сервіс для створення навчальних карток та робота з ними). Ці та інші ІКТ інструменти допомагають урізноманітнити завдання, зробити урок цікавим, веселим та результативним.

Ще один помічник на шляху до інтерактивного заняття – Mentimeter, що допомагає швидко проводити опитування в групі та ділитися його результатами з іншими.

Платформа Padlet дає можливість написати інструкцію, додати посилання, фото, відео, файли, малюнки, голосове повідомлення.

Для здійснення контролю та визначення рівня засвоєння учнями необхідної навчальної інформації вчителями закладу застосовуються сервіси, що пропонують освітній проєкт «На урок» та національна освітня платформа «Всеосвіта».

Зручним інструментом учителя для забезпечення індивідуального навчання учнів є *електронні сервіси*, зокрема електронні підручники. Переконані, що використання даного ресурсу розвиває мислення і формує самостійно здобувати нові знання.

Належна увага у ЗЗСО приділяють формуванню саме практичних навичок користування словниками, довідниками, інформаційними джерелами у мережі Інтернет, що необхідно для вирішення практичних завдань.

Невід'ємною складовою освітнього процесу є емоційна складова. Заклад освіти сприяє формуванню в учнів відповідального ставлення до результатів навчання. Педагоги надають підтримку здобувачам освіти у навчанні: мотивують їх до вивчення предмету, створюючи ситуацію успіху під час навчальних занять; дають можливість учням висловлювати власну думку, сприймають їхні погляди, підтримують ініціативи; створюють на заняттях атмосферу взаємоповаги, творчості, співпраці; за потреби надають індивідуальні консультації.

Вчителі застосовують прийоми самооцінювання та взаємооцінювання учнів на різних етапах уроку, розробляють різнорівневі завдання та пропонують дітям самостійно обрати рівень складності, беруть участь у розробці та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій для учнів.

Зусилля адміністрації та педагогічного колективу школи зосереджені на створенні відповідного, безпечного, розвиваючого освітнього середовища, забезпечення матеріально-технічних умов для комфортного навчання та перебування дітей з особливими освітніми потребами: зручні меблі, технічні засоби навчання, дизайн навчального приміщення, зона відпочинку, розвиваючі ігри та іграшки, майданчик для прогулянки на свіжому повітрі, спортивний майданчик.

Робота з учнями з особливими освітніми потребами

Сучасний освітній процес орієнтований на забезпечення основного права дитини на освіту та права навчатися за місцем проживання. Діти з особливими освітніми потребами (далі – ООП) в умовах закладу загальної середньої освіти потребують особливої уваги з боку освітян. Саме тому, в освітньому закладі створено команду психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами, куди увійшли педагоги, психолог, логопед-дефектолог, соціальний педагог. Основним завдання команди є індивідуальний супровід дитини: вивчення інформації про дитину з ООП (відомості про особливості фізичного, психічного, мовленевого, когнітивного, соціального розвитку), рекомендацій ІРЦ; з'ясування потенціалу розвитку дитини, актуалізація її позитивних якостей; всебічне обговорення особливостей її розвитку з урахуванням інформації різних фахівців з метою визначення характеру та причин відхилень у розвитку та поведінці. Відповідно до висновків та рекомендацій ІРЦ, за згодою батьків або осіб, які їх замінюють, команда психолого-педагогічного супроводу розробляє індивідуальну освітню траєкторію (індивідуальну програму розвитку, далі – ІПР), яку на основі вивчення динаміки розвитку учня переглядаємо як мінімум двічі на рік, із метою її корегування, враховуючи потенційні можливості здобувача.

Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти та обсягом матеріалу. В умовах роботи з дітьми ООП зростає роль формувального оцінювання, тому в ЗЗСО розроблено ряд методичних заходів із метою підвищення професійної компетентності вчителів щодо опанування та практичного використання технік формувального оцінювання: семінари, практикуми, тренінги, майстер-класи.

У розробці ІПР беруть участь вчителі, логопед, психолог, соціальний педагог, які беруть безпосередню участі у освітньому процесі. Програму затверджує керівник закладу освіти.

Навчальні програми з усіх предметів проходять педагогічну «ревізію», з

метою адаптації до використання в спеціальних класах. При цьому адаптація програми передбачає зміну характеру представлення навчального матеріалу, не змінюючи зміст навчання: через пристосування освітнього середовища, адаптації навчальних підходів, навчальних матеріалів. Ефективність освітнього процесу досягається шляхом надання дітям з ООП. Для проведення корекційно-розвиткових занять передбачені окремі години із розвитку мовлення, корекції розвитку, ритміки.

Складовою частиною освітнього процесу в спеціальних класах є моніторинг стану виконання індивідуальних освітніх траєкторій, що здійснює команда психолого-педагогічного супроводу, з метою її корегування та визначення прогресу розвитку дитини. До інструментарію моніторингу відносимо: анкетування, тестування, аналіз змісту робочих зошитів, контрольних робіт, зразки робіт дитини (малюнки, доробки), спостереження, корекційна робота психолога і логопеда.

Шкільна програма «Повір у себе» планує діяльність нашого закладу освіти за напрямками:

1. «Забезпечення постійного психолого-педагогічного супроводу сімей із дітьми ООП», що включає:

- створення команди психолого-педагогічного супроводу, консультативних груп;
- складання плану роботи команди супроводу;
- розробка індивідуальної траєкторії розвитку дитини з ООП;
- складання адаптованих навчальних програм;
- проведення засідань команди психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП (щоквартально);
- проведення моніторингу стану виконання індивідуальної траєкторії розвитку (індивідуальний план розвитку) дітей з ООП (мінімум двічі на рік);
- складання розкладу корекційно-розвивальних занять;
- проведення індивідуальних і групових занять із метою надання психолого-

педагогічних та корекційно-розвивальних освітніх послуг;

- залучення фахівців ІРЦ для проведення корекційно-розвивальних занять (в разі потреби).

2. «Сприяння розвитку інтелектуальних, фізичних, творчих здібностей дітей ООП», що передбачає:

- створення портфоліо учнів з особливими освітніми потребами;
- забезпечення рівного доступу дітей з особливими освітніми потребами до участі в заходах для учнівської молоді, діяльності в органах учнівського самоврядування (конкурси, вистави, змагання, фестивалі, майстер-класи, свята тощо);
- проведення заходів (ігри, свята, акції, тренінги, конкурси тощо) з питань формування толерантності, доброти, щирості як загальнолюдських цінностей;
- влаштування виставок, галереї дитячої творчості;
- залучення дітей з ООП до створення шкільної інформаційно-пізнавальної програми «Доброго ранку, школо!»;
- проведення корегуально-розвивальних занять, тренінгів, консультацій;
- залучення дітей з ООП до роботи в гуртках.

3. «Забезпечення просвіти та консультування батьківської громадськості, співпраця з громадою, організаціями, установами», куди входить:

- залучення батьків або осіб, які їх замінюють до створення індивідуальної освітньої траєкторії дітей з ООП;
- організація групових та індивідуальних консультацій для батьків щодо питань виховання, навчання та розвитку дітей з ООП;
- організація консультацій та інших заходів у мікрорайоні школи щодо особливостей психосоціального розвитку дітей;
- проведення тренінгових, практичних занять, майстер-класів під час батьківських зборів;
- проведення спільних заходів із працівниками ІРЦ, лікарями, правозахисниками;

- залучення батьків до активної участі в шкільних заходах, з метою посилення співпраці;
- висвітлення питань інклюзивної освіти, порад фахівців на сайті навчального закладу.

4. «Сприяння формуванню та розвитку інклюзивної компетентності педагогічних працівників», що включає:

- проходження курсової перепідготовки з питань роботи з дітьми ООП;
- проведення семінарів, педагогічних читань, круглих столів, тренінгів, ділових ігор, практичних занять;
- опанування і впровадження в освітній процес інклюзивних методи, вправ;
- проведення майстер-класів, стримів, презентацій педагогічного досвіду, уроків та позакласних заходів на запрошення;
- психолого-педагогічні консультації;
- аналіз роботи педагогічного колективу з дітьми ООП на педагогічній раді.

5. «Ресурсне забезпечення»:

- придбання спортивного інвентарю;
- поповнення ігротеки;
- оновлення ігрового майданчика на шкільному подвір'ї;
- оновлення матеріально-технічної бази логопедичного кабінету.

Планом внутрішкільного контролю ЗЗСО передбачено: спостереження за уроками та корекційно-розвивальними заняттями, моніторинг рівня сформованості ключових і предметних компетентностей, контроль за виконанням адаптованих навчальних програм шляхом упровадження інноваційних технологій, контроль за веденням шкільної документації, контроль виконання плану роботи команди психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП.

Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану.

Результати роботи з дітьми з ООП можна простежити через їх участь у добродійних заходах: Міжнародний благодійний рух «Щедрий вівторок»,

Міжнародний урок доброти щодо гуманного ставлення до тварин «Щаслива лапа», акція «Листівка на фронт».

Розвитку інтелектуальних і творчих здібностей та обдарувань із урахуванням індивідуальних потреб та інтересів соціалізації, інтеграції в суспільство сприяє участь дітей у міжнародних, всеукраїнських інтерактивних конкурсах («Бобер», «Соняшник», «Кришталева сова», «Кенгуру», «Колосок», «Геліантус»); онлайн-олімпіадах на інтернет платформах «На урок», «Всеосвіта»; в обласних та міських конкурсах (регіональний конкурс малюнків «Кольори нашої перемоги», обласний конкурс малюнків «Як я захищатиму Батьківщину», конкурс іграшок і сувенірів «Новорічні та різдвяні фантазії») (див. Додаток 1).

Робота в особливих класах вимагає від педагога постійного підвищення свого професійного рівня, чому сприяє обов'язкове проходження вчителями курсової перепідготовки з питання роботи з дітьми ООП, участь у всеукраїнських вебінарах та семінарах. Оволодінню техніками роботи з особливими дітьми сприяє робота творчої лабораторії «Професійна компетентність та інклюзія». Планом роботи передбачено проведення практичних семінарів, педагогічних читань, зокрема «Педагогічні стратегії та інновації в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами», «Як підтримати дітей з особливими освітніми потребами під час війни», «Сім прийомів, які допоможуть вчителю спеціальних класів», «Соціальна адаптація дітей з ООП».

Участь освятян школи з 2019 р. у Міжнародному проєкті «Демократична школа» сприяє озброєнню інструментами розвитку практичних навичок співпраці, демократичної участі, критичного мислення зокрема і дітей з ООП. Сформувані відповідні норми поведінки, толерантного ставлення до людей, демократичний стиль життя, демократичну культуру – цілі, до досягнення яких прагнуть наші вчителі.

Із метою організації освітнього процесу в умовах воєнного стану, вчителі школи опанували інформаційно-комунікаційні системи, зокрема електронні освітні платформи: ресурс для змішаного та дистанційного навчання

«Всеукраїнська школа онлайн»; хмарні сервіси Google; онлайн-сервіс та інструменти для проведення відеоконференцій та онлайн-зустрічей за допомогою програмного застосунку Zoom, інтернет-платформи для виконання інтерактивних вправ «На урок», «Всеосвіта».

У синхронному та асинхронному режимі учні з особливими освітніми потребами можуть: виконувати завдання на платформах Google Classroom; виконувати різноманітні роботи із використанням відеоінструментів Zoom; брати участь в усних формах контролю (усний переказ, читання напам'ять вірша та прозових текстів, презентація та захист проєктів тощо) із використанням Zoom індивідуально або в групах; брати участь в онлайн-конференціях із використанням відеоінструментів Zoom або в чатах; виконувати письмові роботи у текстових редакторах Word, користуватися електронною поштою; знімати на відео або записувати аудіо усних відповідей та надсилати файли вчителю засобами електронного зв'язку.

Результати анкетування батьків дітей з особливими освітніми потребами засвідчують, що участь у реалізації шкільного проєкту «Повір у себе!», яка продовжується у форматі онлайн, сприяє зменшенню емоційної напруги, подоланню хронічної втоми, прийняттю дитини такою якою вона є, зростанню батьківської компетентності.

**Модифікована освітня індивідуальна програма
учня 1-В класу**

Складена згідно Типової освітньої програми для учнів 1-го класу із порушеннями інтелектуального розвитку (Наказ МОН України від 19.09 2022р. № 836 під керівництвом Чеботарьової О.В.) та типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О. Я. (Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22

Українська мова(навчання грамоти)

№ п/п	Зміст навчального матеріалу	Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учня з ООП
Змістова лінія «Взаємодіємо усно та з допомогою альтернативних засобів комунікації»		
	<p align="center">Сприймання усної інформації. Аналіз та інтерпретація (розкриття змісту) почутого.</p> <p>Формування вербальних та невербальних засобів комунікації.</p> <p>Розвиток слухового сприймання та слухової уваги.</p> <p>Розвиток вміння висловлювати свої прохання вербально, або жестово- мімічними засобами, працювати відповідно до інструкцій вчителя; використовувати жести в спілкуванні, під час розв'язання задач побутового або навчального характеру.</p> <p>Розвиток словника, вміння використовувати</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>сприймає</i> усне мовлення співрозмовника; • <i>реагує</i> на усне мовлення співрозмовника; • <i>повторює</i> за вчителем жести, рухи, наслідує міміку; • <i>виконує</i> навчальні та ігрові дії відповідно до прослуханої інструкції; • <i>слухає й розуміє</i> коротке монологічне висловлення; • намагається <i>контролювати</i> правильний артикуляційний уклад під час вимовляння звуків; • наслідуючи вчителя, <i>промовляє</i> слова, словосполучення і прості речення з різною силою голосу та у різному темпі (відповідно до можливостей мовленнєвого розвитку); • наслідуючи вчителя, намагається промовляти слова (відповідно до можливостей мовленнєвого розвитку); • намагається регулювати дихання, силу голосу і темп мовлення у процесі спілкування; • <i>реагує та розрізняє</i> звучання голосу різної сили та промовляння у

<p>засоби альтернативної комунікації. Формування усвідомленого розуміння запитань, порад, вказівок учителя. Розрізнення інтонацій, їх наслідування. Розвиток органів артикуляції. Формування мовленнєвого дихання, сили голосу. Ігрові вправи на звуконаслідування. Розрізнення голосних та приголосних звуків (без визначення поняття). Сприймання текстів на слух. Ознайомлення зі словами - назвами предметів. Співвідношення предметів та їх дій з опорою на малюнки (хто? що? що робить?), на основі голосів та дій тварин, птахів та комах. Практичне оволодіння діалогічною формою мовлення, етикетними нормами культури спілкування.</p>	<p>різному темпі;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● слухає та намагається повторювати за вчителем окремі звуки, звукосполучення, прості за структурою слова (відповідно до можливостей мовленнєвого розвитку); ● уважно слухає та розуміє зміст невеликого тексту, відповідає на запитання за змістом прослуханого (показує малюнки до тексту); ● співвідносить знайомі слова з малюнками; ● із допомогою вчителя підбирає малюнки до названих предметів, дій; ● знаходить предмети за словесним описом, вказівками вчителя; ● користується мовленнєвим етикетом в ситуаціях навчального та побутового спілкування (вітання, прощання, вибачення, подяка, звернення з проханням).
<p>Змістова лінія «Читаємо»</p>	
<p>Слухання прочитаного педагогом тексту, розгляд ілюстрацій. Ознайомлення з дитячою книжкою. Практичне ознайомлення з мовними одиницями. Практичне знайомство із словом, як одиницею мовлення: виділення слова в ряду інших слів. Робота з дитячою книжкою, текстами. Робота з сюжетними малюнками, схемами,</p>	<p>За допомогою вчителя:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● уважно <i>слухає</i> та <i>розуміє</i> зміст прочитаного педагогом тексту; ● <i>слухає, розуміє і виконує</i> навчальні та ігрові дії відповідно до прослуханої інструкції, продуктивно використовує допомогу; ● намагається зосередити увагу на змісті тексту, прочитаного педагогом. <p>Добукварний період</p> <ul style="list-style-type: none"> ● за допомогою розрізняє сприйняті на слух слова, виокремлює в ряду інших слів (з допомогою сигнальних карток, або оплесків); намагається дати відповіді на запитання за змістом прослуханого (про кого? про що

<p>пiктограмами.</p> <p>Розвиток зорового сприйняття та зорової уваги. Удосконалення орієнтування на листі паперу.</p> <p>Розвиток мовленнєвого дихання; подолання артикуляційних труднощів при читанні слів;</p> <p>Вивчення букв</p> <p>Формування позитивного ставлення до книжки.</p>	<p>йшлося?;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● використовує альтернативні засоби комунікації, малюнки, піктограми для відповіді на запитання); ● намагається дати відповіді на запитання за змістом прослуханого тексту, використовуючи альтернативні засоби комунікації, малюнки, піктограми; ● за допомогою вчителя намагається викладати малюнки послідовності подій у тексті (відповідно до можливостей мовленнєвого розвитку). <p>Букварний період</p> <ul style="list-style-type: none"> ● співвідносить графічний образ букви з її звучанням; ● сприймає форму букви, її розташування; за допомогою вчителя робить спроби злиття звуків у склади й читання простих складових структур; ● робить спроби читати слова за допомогою вчителя, у тому числі засобами глобального читання; ● ознайомлений з правилами збереження книжки та гігієни читання; ● виявляє інтерес, позитивне ставлення до книжки, називає своїх улюблених літературних героїв; ● намагається показати названі вчителем букви;
<p>Змістова лінія «Взаємодіємо письмово»</p>	
<p>Постава учня під час письма. Правила тримання у руці ручки (олівця, фломастера).</p> <p>Виконання вправ для кисті та пальців рук.</p> <p>Формування базових графічних навичок.</p> <p>Обведення трафаретів за вкладкою чи контуром.</p> <p>Штрихування трафаретів паралельними лініями у заданому напрямі.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>орієнтується</i> на площині аркуша паперу, поверхні стола, класної дошки (при необхідності - з допомогою вчителя): розрізняє верх, низ, ліву і праву сторони; ● <i>розуміє</i> призначення ліній сітки і полів у зошиті; ● під контролем учителя <i>дотримується</i> правильної постави під час письма; ● <i>вміє</i> правильно тримати ручку (олівець, фломастер); ● <i>намагається</i> правильно тримати ручку.

<p>Штрихування хвилястими, круговими, фігурними лініями, півовалами, петлями. Формування і розвиток навичок письма. Зображення ліній, схожих на елементи букв. Обведення графічного образу букви. Орієнтування на площині аркуша паперу, зошита, альбому, поверхні стола, класної дошки.</p>	<p>Добукварний період</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>розуміє</i> завдання, виконує роботу за зразком, продуктивно використовує допомогу; • <i>обводить</i> трафарети за вкладкою та контуром; • <i>розрізняє</i> напрями штрихування, дотримується їх під контролем учителя; • за пунктирними лініями <i>обводить</i> графічний образ букви; • за зразком <i>намагається писати</i> основні елементи букв (гачки, прямі та похилі лінії і т.п.); • за зразком намагається з'єднати лінією запропоновані елементи: лінії, зірочки, тематичні малюнки. <p>Букварний період</p> <ul style="list-style-type: none"> • за зразком та пунктиром <i>записує</i> елементи букв; • ознайомлений з правилами з'єднання букв на письмі; • <i>визначає</i> голосні (співає) та приголосні звуки. • за пунктиром намагається обвести елементи букв.
<p>Змістова лінія «Досліджуємо медіа»</p>	
<p>Ознайомлення з різними джерелами та видами інформації. Робота з медіапродукцією.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>намагається брати участь</i> в обговоренні змісту і форми медіапродуктів; • <i>сприймає</i> прості медіапродукти (світлини, дитячі журнали тощо).
<p>Життєва компетентність</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - намагається: - уважно слухати і розуміти звернене мовлення (питання, завдання, інструкції тощо); - сприймати та розпізнавати звуки довкілля; мовленнєві звуки; - відповідати на поставлені запитання у межах знайомого мовленнєвого матеріалу, повторювати відповідь за вчителем (залежно від мовленнєвих можливостей учня); - повторювати за вчителем доступні вправи, спрямовані на розвиток мовленнєвого дихання, сили голосу; 	

- правильно вимовляти звуки (відповідно стану мовленнєвого розвитку);
- слухати та повторювати за вчителем окремі звуки, звукосполучення, прості за структурою слова (відповідно стану мовленнєвого розвитку);
- розрізняти голосні та приголосні звуки;
- співвідносити графічний образ букви з її звучанням;
- сприймати форму букви, її розташування;
- за допомогою вчителя складати й читати прості складові структури;
- під контролем учителя дотримується правильної постави під час письма;
- правильно тримати ручку (олівець) під контролем учителя;
- повторювати за вчителем (або разом із ним) доступні вправи, спрямовані на розвиток координації рухів кисті і пальців рук;
- малювати (штрихувати) олівцем з допомогою вчителя;
- за зразком обводити графічний образ букви;
- сприймати медіапродукти.

Математика

Числа, дії з числами. Величини. Вирази, рівності, нерівності

Властивості предметів.

Поняття про величину (великий - малий, більший - менший, такий же, однакові; довгий - короткий, довгий - короткий, такий же, однакової довжини; широкий - вузький, ширший - вужчий, такий же, однакової ширини; товстий - тонкий, товстий - тонший, такий же, однакової товщини; високий - низький, вищий - нижчий, такий же, однакової висоти).

Поняття маси (важкий - легкий, важчий - легший, такий же, однакові, рівні за масою).

- *знає* колір, величину, масу, розміри, форму предметів;
- *наводить приклади* предметів означеної властивості;
- *вибирає* предмети за зразком та за словесною інструкцією;
- *знає* способи порівняння предметів;
- *порівнює* предмети, групи предметів, кількість рідини, сипучих речовин;
- *визначає* означену кількість предметів;
- *порівнює* множини;
- *урівнює* елементи двох предметних сукупностей;
- *знає* та *називає* частини доби, їх послідовність;

Поняття про кількість (багато - мало, багато - один, небагато, кілька, більше - менше, стільки ж, порівну).

Часові поняття (ранок, день, вечір, ніч; доба; сьогодні, вчора, завтра, післязавтра; рано, пізно, давно, недавно, тепер).

Порівняння за віком (старший - молодший).

Числа 1-10. Число 0.

Десяток.

Пряма і зворотна лічба.

Порядкова лічба.

Арифметичні дії додавання і віднімання.

Додавання і віднімання чисел у межах 10.

Сума. Різниця

- *знає* дні: вчора, сьогодні, завтра;
- *наводить приклади* діяльності, яка відбувається в різні частини доби;
- *визначає* вік людини: старий - молодий;
- *за допомогою вчителя* знаходить предмети означеної величини; вибирає за зразком та словесною інструкцією;
- *за вказівкою вчителя* знаходить предмет за кольором;
- *за словесною інструкцією* визначає задану кількість предметів;
- *за допомогою вчителя* порівнює предмети за масою шляхом зважування їх на долонях;
- *ознайомлений* з часовими поняттями.
- *утворює, записує, порівнює* числа в межах 10;
- *співвідносить* кількість, число і цифру;
- *користується* знаками і позначеннями: $>$, $<$, $+$, $=$;
- *рачує* в межах 10 в прямому і зворотному порядку, від заданого до заданого числа;
- *визначає* склад чисел у межах 10;
- *читає* та *записує* приклади на додавання та віднімання в межах 10;
- *виконує* дії додавання та віднімання в межах 10;
- *утворює* число 0, називає його;
- *записує* цифру 0;
- *знає* місце 0 у числовому ряді;
- *порівнює* числа за величиною за допомогою знаків $>$, $<$, $=$;
- *розпізнає* монети: 1 грн, 2 грн, 5 грн, 10 грн.
- *за вказівкою та під контролем вчителя* співвідносить кількість, число і цифру;

- *за допомогою вчителя* лічить елементи множин, які сприймає на слух, дотик, рух у межах 5);
- *під контролем вчителя* здійснює порядкову лічбу в межах 5).

Геометричні фігури

Просторові поняття (близько - далеко, ближче - даліше, поруч, біля, тут, там; вгорі - внизу, вище - нижче, на одному рівні; спереду, ззаду, справа, зліва; на, в, всередині, за, перед, над, під, напроти, між, в центрі; крайній, перший, останній; перед, після, слідом за, наступний).

Трикутник, квадрат, прямокутник, круг.

Точка, пряма, крива.

- *знає* положення предметів у просторі та на площині відносно себе та один одного; слова, що їх позначають;
- *визначає* положення предметів у просторі відносно себе, а також розміщує предмети у зазначене положення;
- *розпізнає, називає та відрізняє* геометричні фігури: круг, трикутник, квадрат, прямокутник;
- *намагається* провести пряму лінію, використовуючи лінійку;
- *розпізнає* геометричну фігуру (круг, трикутник, квадрат, прямокутник) серед інших геометричних фігур;
- *називає* геометричну фігуру (круг, трикутник, квадрат, прямокутник);
- *знаходить* означену фігуру за зразком;
- *обводить* шаблони круга, геометричних фігур;
- *складає* геометричні фігури з лічильних паличок за зразком;
- *визначає* форму предметів, форму деталей предметів (будинки, ялинка);
- *за допомогою вчителя* визначає основні положення предметів у просторі, на площині відносно себе, по відношенню один одного;
- *під контролем вчителя* орієнтується на сторінках зошита;
- *за допомогою вчителя* обводить шаблони геометричних фігур.

	<ul style="list-style-type: none"> • за вказівкою вчителя розпізнає геометричні фігури (круг, трикутник, квадрат).
Математичні задачі і дослідження. Робота з даними	
<p>Прості сюжетні задачі-драматизації та задачі-ілюстрації. Прості текстові арифметичні задачі. Структурні компоненти задачі: умова, числові дані, запитання, розв'язок та відповідь.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>розпізнає</i> умову, запитання, числові дані, розв'язання і відповідь задачі; • <i>розв'язує</i> задачі на знаходження суми, остачі, виконуючи практичні дії, <i>записує</i> розв'язування задачі у вигляді приклада; • <i>виділяє</i> структурні компоненти арифметичної задачі; • <i>за допомогою здійснює</i> аналіз умови; • <i>встановлює</i> зв'язки між даними та шуканим; • <i>вибирає</i> арифметичну дію; • <i>під контролем вчителя</i> намагається виконувати прості сюжетні задачі-драматизації та задачі- ілюстрації; • <i>ознайомлений</i> із структурними компоненти задачі: умова, числові дані, запитання, розв'язок та відповідь; • <i>за допомогою вчителя</i> намагається виконувати практичні дії під час розв'язування задач; • <i>за допомогою вчителя</i> намагається записувати розв'язування задачі у вигляді приклада.
Життєва компетентність	
<ul style="list-style-type: none"> - проявляє інтерес до уроків математики; намагається слухати та усвідомлювати вимоги вчителя; з допомогою вчителя працює з підручником, із зошитом з математики, з наочністю; - намагається усвідомлювати кількісні, просторові та часові уявлення; з допомогою вчителя рахує, позначає числа цифрами, виконує арифметичні дії додавання та віднімання на предметно-практичній основі в межах програмного матеріалу; - намагається використовувати доступні засоби комунікації; з допомогою вчителя розпізнає, називає та відрізняє геометричні фігури; намагається сприймати кількість, простір, величину; намагається орієнтуватися та працювати в 	

колективі; намагається користуватися у повсякденному житті прийомом порівняння множин шляхом накладання і прикладання.

**Я досліджую світ
(Інтегрований курс)**

Природнича, громадянська та історична,
соціальна та здоров'язбережувальна освітні галузі

Змістова лінія «Людина»

Людина - частина природи і суспільства. Пізнання себе, своїх можливостей; місце проживання, безпечна поведінка вдома і на вулиці. Розпізнавання застережних знаків, сигналів (типу «Прохід заборонено», «Повітряна тривога», «Обережно: міни» тощо); поведінка під час виявлення незнайомих предметів).

Власне ім'я та прізвище. Ознайомлення з тілом людини та його будовою. Органи чуття. Турбота про органи тіла, гігієнічні навички.

Склад родини. Культура родинних стосунків.
Квартира (дім): назва та призначення домашніх приміщень, предмети побуту, меблі.

- за допомогою вчителя описує можливі ризики для життя і здоров'я вдома, на вулиці; вибирає безпечні місця для гри, прогулянки, вигулу тварин тощо;
- відповідає(показує) на запитання: Чим ми бачимо? Що ми бачимо? (відповідно до всіх органів відчуття);
- за допомогою вчителя пояснює: призначення рук, ніг людини; призначення і розташування предметів побуту;
- за малюнком наводить приклади: предметів та істот, які належать до природи; родинних стосунків; домашніх приміщень: кухня, спальня, ванна, коридор.
- дотримується правил: поведінки у сім'ї, в природі;
- за запитаннями вчителя називає: власне ім'я;
- на запитання: - Чим ми бачимо? - Чим ми чуємо? показує відповідні органи чуття;
- за запитаннями вчителя показує: руки, ноги людини; предмети побуту; домашні приміщення: кухня, спальня, ванна, коридор.

Змістова лінія «Людина в суспільстві»

Батьківщина: назва країни, прапор, герб.

- за запитаннями вчителя називає свою країну;

<p>Школа. Відомості про школу: імена учнів, вчителів, вихователів, інших працівників школи, назви і зміст їх професій (вчитель, вихователь, кухар, лікар); призначення шкільних приміщень; правила поведінки у школі. Правила товаришування. Участь у благодійних заходах школи, громади.</p> <p>Поведінка у громадських місцях (транспорті, на вулиці, у храмі, в театрі, в бібліотеці).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • знаходить на малюнку державні символи. • орієнтується у найближчому просторі; визначає небезпечні ситуації, об'єкти і людей, які можуть становити загрозу; • за допомогою вчителя пояснює. • зміст професій вчителя, вихователя, кухаря, лікаря; • правила доброзичливого ставлення до шкільних товаришів; • за малюнками розповідає про призначення шкільних приміщень; • дотримується правил поведінки у шкільних приміщеннях; • за запитаннями вчителя знаходить на малюнку державні символи. • орієнтується у найближчому просторі; • дотримується правил поведінки у шкільних приміщеннях.
<p>Змістова лінія «Людина і природа»</p>	
<p>Що належить до природи. Жива і нежива природа. Сонце і його вплив на живу і неживу природу. Пори року. Уявлення про погоду. Погодні явища, їх назви. Спостереження за рослинами, тваринами, діяльністю людей у різні пори року. Охорона і збереження природи. Правила поведінки в ситуаціях загрози для життя.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • за малюнком наводить приклади: предметів неживої і живої природи, рукотворних об'єктів; • має уявлення про значення сонячного світла і тепла на землі; про повітря, воду, ґрунт, їх властивості; про добові та сезонні зміни в природі; • дотримується правил поведінки в природі, усвідомлює можливу небезпеку від незнайомих об'єктів, пояснює іншим як діяти в небезпечній ситуації, до кого звертатися за допомогою; • бере посильну участь в природоохоронній діяльності; • за малюнком наводить приклади: предметів неживої і живої природи, рукотворних об'єктів; • має уявлення про правила поведінки в природі, бере посильну участь у природоохоронній діяльності.

Життєва компетентність

- усвідомлює можливості власних органів відчуття, рук та ніг;
- дотримується правил гігієни;
- дотримується безпечної поведінки вдома, в школі, на вулиці, у громадських місцях, вибирає безпечні місця для гри, прогулянки, вихову тварин тощо;
- дотримується встановлених правил поведінки у родині, колективі, суспільстві; розрізняє позитивні та негативні риси характеру людини; виявляє готовність наслідувати моральні якості та позитивні риси характеру у повсякденному житті;
- розрізняє рукотворні та природні об'єкти; використовує знання про особливості будови та життєдіяльності живих організмів у повсякденному житті;
- використовує знання про будову, особливості предметів неживої природи у повсякденному житті;
- підбирає власний одяг у відповідності до погоди;
- дотримується елементарних правил поведінки у природі, усвідомлює можливу небезпеку від незнайомих об'єктів, пояснює іншим як діяти в небезпечній ситуації, до кого звертатися за допомогою.

Мистецтво

(інтегрований курс)

Мистецька освітня галузь

Художньо-творча діяльність

Спів. Відтворення рухами характеру, темпу, ритму музики.

Інсценізація пісень, створення театралізованих образів.

Гра на музичних інструментах (трикутник, бубни, барабан, сопілка, ксилофон тощо): створення елементарного ритмічного супроводу до пісні, ритмічних послідовностей тощо.

Використання музичної діяльності для поліпшення психоемоційного стану.

Використання різних ліній, плям, форм, кольорів і їх відтінків для створення візуальних образів.

- *намагається співати* вокальні вправи, дитячі пісні (зокрема музичний фольклор);
- *дотримується* правил співу (постава, дихання);
- *створює* елементарний ритмічний супровід до пісні;
- *відтворює* (намагається відтворювати) прості ритмічні послідовності;
- *добирає* (за допомогою вчителя) інструмент (трикутник, бубни, барабан, сопілка, ксилофон тощо) для передачі відповідного образу;
- *намагається грати* з допомогою елементарні композиції (трикутник, бубни, барабан, сопілка (за умови дотримання

<p>Організація робочого місця.</p> <p>Створення зображень графічними матеріалами, фарбами.</p> <p>Елементарне компонування елементів композиції (площинної, об'ємної).</p> <p>Вирізування, конструювання з паперу.</p> <p>Робота з природними матеріалами.</p> <p>Елементарна стилізація форм оздоблювальних елементів різних видів декоративно-прикладного мистецтва (народна іграшка, розпис, витинанка, писанка тощо).</p> <p>Ліплення з пластичних матеріалів.</p> <p>Дотримання охайності та правил техніки безпеки.</p> <p>Дослідження довкілля, виявлення цікавих, незвичайних об'єктів для створення художніх образів.</p> <p>Використання образотворчої діяльності для поліпшення психоемоційного стану.</p> <p>Інсценізація (виконання нескладних ролей), етюди-наслідування. Відтворення елементарних танцювальних елементів.</p> <p>Інсценізація засобами пантоміми (міміка, жести).</p>	<p>гігієни користування), ксилофон тощо);</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>імпровізує</i> голосом (музичні, мовленнєві інтонації), на музичних інструментах; • <i>відтворює</i> прості форми предметів і об'єктів довкілля фарбами (акварель, гуаш), графічними та пластичними матеріалами; • <i>розміщує</i> пропорційно зображення, використовуючи всю площину аркуша; • <i>компоує</i> (з допомогою учителя) зображення у форматі (вертикальний, горизонтальний); • <i>створює</i> елементарний стрічковий візерунок, прості декоративні розписи; • <i>використовує</i> у роботі основні, похідні, теплі й холодні кольори; • <i>змішує та розбавляє</i> водою фарби для отримання різних відтінків кольорів; • <i>користується фарбами</i> (акварель, гуаш), олівцями (кольоровими, восковими), пластиліном, фломастерами, палітрою, пензлями, стеками, ножицями тощо; • <i>спостерігає</i> різноманітність і красу природних форм, рослин, птахів, тварин у навколишньому середовищі; • <i>досліджує</i> (за допомогою вчителя) і виявляє цікаве, незвичайне у довкіллі; • <i>має уявлення про</i> геометричні подібності природних та штучних об'єктів; • <i>працює</i> (вирізує, конструює) з папером, із природнім матеріалом; • <i>дотримується</i> правил техніки безпеки;
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>прикрашає</i> (за допомогою дорослого) середовище, в якому живе і навчається; • <i>виконує</i> нескладні ролі, етюди- наслідування; • <i>оправляється</i> над інтонацією мовлення, чіткістю дикції, виразністю міміки і жести, перевтілюючись у різних персонажів; • <i>має уявлення про</i> правила поведінки в театрі; • <i>рухається</i> в ритмі і темпі музики, • <i>узгоджує</i> свої рухи з музичним супроводом (співом); • <i>орієнтується</i> у просторі; • <i>використовує</i> засоби пантоміми (міміка, жести) під керівництвом педагога; • <i>виконує</i> твори мистецтва (малює, танцює), які подобаються в межах своїх можливостей; • <i>називає</i> свої уподобання у мистецтві.
Змістова лінія «Сприймання та інтерпретація мистецтва»	
<p>Сприймання творів різних видів мистецтва. Добір із запропонованих слів- характеристик (малюнків, піктограм), що співзвучні (відповідають) особистим емоціям та враженням. Визначення засобів виразності твору мистецтва. Порівняння природних форм, образів довкілля з їх художнім (декоративним) трактуванням. Знайомство з деякими видами театру та кіномистецтва.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>сприймає</i> твір мистецтва, добирає із запропонованих слів (малюнків, піктограм) співзвучні (відповідні) особистим емоціям; • добирає (*у межах можливостей та з допомогою) із запропонованих слів (малюнків, піктограм) співзвучні (відповідні) особистим емоціям; • <i>визначає</i> темп (повільно, швидко); динаміку (гучно, тихо) з допомогою; • <i>визначає</i> колорит (теплий, холодний) творів мистецтва та учнівських робіт; • <i>порівнює</i> музичні та візуальні образи з допомогою педагога; • <i>помічає</i> красу в довкіллі; <i>має уявлення про</i> види театру

	(ляльковий, музичний) та кінематографу (кінофільм, мультфільм).
Змістова лінія «Комунікація через мистецтво»	
<p>Коллективне виконання творчого задуму (оформлення класної кімнати, створення колективних художніх композицій тощо).</p> <p>Проведення шкільних мистецьких заходів (концертів, виставок, інсценізацій тощо).</p> <p>Ознайомлення і упровадження правил творчої співпраці, взаємодії, комунікації.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>презентує</i> результати власної творчості (співає пісні, виконує танцювальні рухи, демонструє власні роботи з образотворчого мистецтва тощо); • (у межах можливостей та з допомогою) <i>бере участь</i> у колективному виконанні творчого задуму; у шкільних мистецьких заходах (концертах, виставках, інсценізаціях тощо); • <i>дотримується</i> правил творчої співпраці.

ІНДИВІДУАЛЬНА ПРОГРАМА РОЗВИТКУ

ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

1. Період виконання 01 вересня – 03 червня 2022–2023 н. р.

2. Загальні відомості про учня:

ПІБ

Дата народження

Повне найменування закладу Миколаївська загальноосвітня школа
загальної середньої освіти, в якому **I - III ступенів № 17 імені Сараяна В.Г.**
навчається учень

Рік навчання перший

Клас навчання 1 клас

Контактні номери телефонів батьків
(інших законних представників) для
термінового зв'язку

3. Індивідуальні особливості розвитку учня:

Продовжувати роботу над стимулюванням мовленнєвої активності з урахуванням особливостей комунікативно-мовленнєвої діяльності дитини, застосовуючи вербальні та невербальні засоби; активізувати пасивний словник із поступовим його введенням в активний.

Розвивати: артикуляційну моторику; мовне дихання; просодичну сторону мовлення; фонематичні процеси; лексико-граматичні категорії; зв'язне мовлення.

Розвивати вміння: утримувати увагу в межах зони найближчого розвитку;

Розвивати зорову, слухову та словесно-логічну пам'ять.

Формувати види мислення відповідно віку: аналізувати, узагальнювати, встановлювати смислові зв'язки; переходити від механічного запам'ятовування до смислового; здатність керувати довільним запам'ятовуванням та відтворенням.

Переборювати відволікання.

Розвивати довільність і цілеспрямованість всіх пізнавальних процесів.

Розвивати вольові якості.

Володіти прийомами, що допомагають долати тривожні й негативні емоційні реакції.

Відпрацьовувати навички групової взаємодії.

Вчити дитину доводити почату справу до кінця.

Оволодіти прийомами, що допомагають долати негативні емоційні реакції.

Формувати комунікативні навички взаємодії з однолітками.
 Формувати відчуття емоційного стану.
 Вчити безпечним способам вираження почуття гніву і роздратування.
 Формувати відчуття емоційного стану.
 Розвивати саморегуляцію, довільні дії.
 Працювати над зменшенням рівня збудженості.

Нааявний рівень знань і вмінь і навичок учня (компетенції)	Опис освітніх труднощів учня, виявлених у закладі освіти	Потреби
<p><i>Математика</i> <u>Знає:</u> цифри, показує від одного до десяти; знає, як виглядає кожна цифра; показує геометричні фігури та кольори. <u>Вміє:</u> виконувати прості логічні операції, за допомогою дорослих; рахувати кількість тварин на зображенні; складати фігури або предмети; розкладати на картинках числа від меншого до більшого і навпаки. <u>Володіє:</u> вилучає четверте зайве з предметів. <u>Здатний:</u> розрізняти кольори. <u>Сприйняття:</u> має нестійкий зв'язок із логічними операціями: зіставлення, порівняння, узагальнення класифікації. Не проявляє інтерес до завдань. Швидко втомлюється, немає посидючості. <i>Мовленнєвий розвиток</i> <u>Знає:</u> графічне зображення букв. <u>Розуміє:</u> звернену до нього мову. Зв'язне мовлення: на</p>	<p>Загальна обізнаність значно нижче вікової норми. Загальний рівень розвитку пізнавальних процесів дитини не відповідає нормам вікового розвитку. Пізнавальні процеси протікають уповільнено. Увага нестійка, привертається складно. Домінує мимовільна пасивна, дитина часто відволікається на сторонні подразники. Має труднощі у виконанні завдання, яке потребує тривалого зосередження уваги. Увага частково стимулюється за допомогою наочного матеріалу. Невеликий обсяг уваги (дитина не може утримувати багато об'єктів за короткий проміжок часу). Підвищена виснажуваність уваги. <u>Пам'ять:</u> знижено обсяг запам'ятовування; низький рівень продуктивності; краще запам'ятовується щось яскраве, цікаве, наочний матеріал, ніж вербальний; відзначаються труднощі в пригадуванні; зниження об'єму пам'яті внаслідок недостатньої мотивації. <u>Мислення:</u> інертність мислення; логічні операції аналіз, синтез, узагальнення</p>	<p>Продовжувати роботу над стимулюванням мовленнєвої активності з урахуванням особливостей комунікативно-мовленнєвої діяльності дитини, застосовуючи вербальні та невербальні засоби; активізувати пасивний словник із поступовим його введенням в активний. Розвивати: артикуляційну моторику; мовне дихання; просодичну сторону мовлення; фонематичні процеси; лексико-граматичні категорії; зв'язне мовлення. Розвивати вміння: утримувати увагу в межах зони найближчого розвитку; Розвивати зорову, слухову та словесно-логічну пам'ять. Формувати види мислення відповідно віку: аналізувати, узагальнювати, встановлювати смислові зв'язки; переходити від механічного запам'ятовування до смислового; здатність керувати довільним запам'ятовуванням та</p>

<p>стадії формування. Вигукує деякі звуки. Не сформовані комунікативні навички. <i>Я досліджую світ</i> <u>Знає:</u> пори року. <u>Вміє:</u> складати особисті речі. <u>Володіє:</u> необхідними Навичками самообслуговування за допомогою дорослого.</p>	<p>формується нижче вікової норми; нерівномірно розвиваються види мислення: виражене відставання в розвитку, уповільнений темп словесно-логічного мислення, Слабкі смислові зв'язки, не вміє їх встановлювати. Групування предметів за призначенням, родовими ознаками не виконує; не використовує узагальнюючі поняття. <u>Сприймання:</u> уповільнені процеси переробки інформації; сприйняття пасивне; погано орієнтується в просторі і власному тілі; ретельне та тривале спостереження утруднено. Страждає цілісність сприйняття. <u>Стан артикуляційного апарату:</u> анатомічна будова органів артикуляційного апарату без видимої патології, артикуляційну позицію не утримує. <u>Звуковимова:</u> порушення звуковимови має сталий поліморфний характер. <u>Фонематичне сприйняття:</u> не сформоване. <u>Складова структура слів:</u> не відтворює складову структуру. <u>Зв'язне мовлення:</u> на стадії формування. Не сформовані комунікативні навички.</p>	<p>відтворенням. Переборювати відволікання. Розвивати довільність і цілеспрямованість всіх пізнавальних процесів. Розвивати вольові якості. Володіти прийомами, що допомагають долати тривожні й негативні емоційні реакції. Відпрацьовувати навички групової взаємодії. Вчити дитину доводити почату справу до кінця. Оволодіти прийомами, що допомагають долати негативні емоційні реакції. Формувати комунікативні навички взаємодії з однолітками. Формувати відчуття емоційного стану. Вчити безпечним способам вираження почуття гніву і роздратування. Формувати відчуття емоційного стану. Розвивати саморегуляцію, довільні дії. Працювати над зменшенням рівня збудженості.</p>
--	--	---

4. Рекомендації щодо організації освітнього процесу особи з особливими освітніми потребами (зазначити необхідне):

1) Рекомендований рівень підтримки:

- перший рівень підтримки;
- другий рівень підтримки;
- третій рівень підтримки;
- ✓ четвертий рівень підтримки;
- п'ятий рівень підтримки;

2) Адаптація та модифікація освітнього середовища:

Назва адаптації/модифікації	Так	Ні	Примітка
<p>Пристосування середовища:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Доступність - Освітлення - Рівень шуму - Потреба в усамітненні, його періодичність та місце (ресурсна кімната, медіатека) 	<p>✓ ✓ ✓ ✓</p>		
<p>Психолого-педагогічна адаптація:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання візуального розкладу - збільшення часу на виконання завдань - збільшення обсягу допомоги (навідне питання, демонстрація зразка, нагадування тощо) - руховий режим - використання заохочень - використання засобів для концентрації уваги - гімнастика для очей - пальчикова гімнастика - інше 	<p>✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓</p>		<p>Навідні питання, зразок, нагадування. Використання стимулюючих засобів для розвитку пізнавальної активності та підтримки. Фізкультхвилинка. Словесні заохочення Виділення кольором, збільшення розміру шрифту</p>
<p>Адаптація навчального матеріалу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Картки-підказки, картки-інструкції - Засоби альтернативної комунікації 	<p>✓ ✓</p>		<p>Використовуйте яскравий наочний матеріал (картинки, схеми, таблиці) для підтримки вербальної інформації. Картки, ментальні карти</p>
<p>Модифікація:</p> <ul style="list-style-type: none"> - скорочення змісту навчального предмета - зниження вимог для виконання завдань - інше 	<p>✓ ✓</p>		

3) Потреба у використанні:

- жестової мови та/або залученні перекладача жестової мови;
- шрифту Брайля;

4) Потреба в додаткових заняттях:

✓ Так

- Н

5) Потреба в консультації з:

- ✓ фахівцями інклюзивно-ресурсного центру;
- ✓ фахівцями спеціальних закладів освіти;
- ✓ іншими фахівцями: **дитячий лікар, психіатр, хірург, невролог**

6) Наявність індивідуального навчального плану:

- ✓ так - ні.

У разі потреби в індивідуальному навчальному плані зазначити навчальні предмети (інтегровані курси), які потребують адаптації чи модифікації, та відповідального за розроблення індивідуального навчального плану педагогічного працівника:

Навчальний предмет (інтегрований курс)	Адаптація	Модифікація	Відповідальний педагогічний працівник
Українська мова		✓	Дашковська Г.Г.
Математика		✓	Дашковська Г.Г.
ЯДС		✓	Дашковська Г.Г.
Мистецтво		✓	Дашковська Г.Г.

5. Додаткові психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (заняття):

Найменування заняття (послуги)	Фахівець, який проводить заняття (надає послугу)	Місце проведення	Розклад занять
Соціально-побутове орієнтування	Психолог		
Корекція розвитку	Вчитель-дефектолог		
Корекція мовлення	Вчитель - логопед		

6. Навчання:

- за розкладом класу;
- за адаптованим розкладом, з відвідуванням окремих уроків за індивідуальним розкладом відповідно до індивідуального навчального плану, зазначити які:
 - ✓ за модифікованим розкладом.

7. Забезпечення асистента учня /учениці:

- 1) Потреба в асистенті учня /учениці (супроводі під час інклюзивного навчання):
- Так ✓ Ні

2) Асистентом учня /учениці є:

- батьки: _____

- інші законні представники: _____
- уповноважена батьками особа (зазначити ПІБ (за наявності) та контактні дані)
- соціальний робітник (зазначити ПІБ (за наявності) та контактні дані)

8. Забезпечення допоміжними засобами навчання:

1) потреба у підручниках:

- ✓ підручники для закладів загальної середньої освіти та матеріали;
- ✓ адаптація підручників для закладів загальної середньої освіти та матеріалів;
- ✓ підручники для осіб з особливими освітніми потребами та матеріали.

2) допоміжні засоби для навчання:

- ✓ так - ні.

Зазначити перелік засобів для навчання, які потребує учень (учениця):

- ✓ планшет, компютер;
- ✓ яскравий наочний матеріал(картки,схеми,таблиці).

9. Потреба в розумному пристосуванні:

- ✓ так - ні.

10. Особливості проведення оцінювання:

- ✓ адаптації проведення оцінювання за часом та змістом, зокрема: збільшення часу на виконання завдань; зменшення кількості завдань; використання зручних форм роботи (тести, усні опитування, аудіозавдання тощо) відповідно до потреб;
- ✓ використання доступних форм викладу інформації для оцінювання (письмових чи усних завдань тощо);
- ✓ використання окремих карток з завданнями чи адаптованих матеріалів під час оцінювання;
- ✓ адаптація завдань для оцінювання до особливостей сприйняття інформації (уникнення графічних завдань для осіб з порушенням зору, уникнення або створення комфортних умов для усних опитувань для осіб, які цього потребують, тощо);
- ✓ інше (зазначити що) _____

11. Потреба у продовженні строків навчання:

- так
- ✓ ні.

12. Додаткові напрями роботи:

За сферами розвитку	Ціль	Очікувані результати, яких планується досягнути	Рівень досягнутих результатів (заповнюється після виконання ІІР)
Розвиток інтелектуальної сфери	Оволодіння новими знаннями та вміннями. Розширювати світогляд дитини та сприяти її всебічному розвитку.	Розширення та поглиблення загальних життєвих уявлень; навчальних вмінь та навичок. Розширення уявлення про навколишній світ. Підвищення рівня сформованості всіх видів навчальної діяльності. Слухає вчителя. Виконує інструкції вчителя. Деякі завдання виконує самостійно, без допомоги	
Розвиток сенсорної моторної сфери	Продувжувати розвиток орієнтуванню у просторі. Розвивати тактильні відчуття та відчуття власного тіла Розвиток моторики, координації, орієнтації в просторі (поняття «праворуч», «ліворуч», «вгору», «вниз») Підтримка щоденної діяльності. Налагодження дозвілля	Вміє правильно тримати ручку та олівець, ложку та виделку. Застібувати гудзики. Зав'язувати шнурки. Ловити та кидати м'яч. Виконувати прості рухи за інструкцією вчителя (підняти одну руку/ дві руки, присісти, встати ліворуч/ праворуч та ін.)	
Розвиток мовленнєвої сфери	Розширити запас слів. Поліпшити діяльність артикуляційної мускулатури. Правильно вимовляти приголосні звуки. Розвивати фонематичний слух та сприйняття. Застосовувати мовні і немовні засоби з	Розрізняє голосні та приголосні звуки мовлення та називає їх. Розуміє зміст слів. Називає окремі короткі слова для використання у щоденному мовленні	

	метою комунікації, спілкування в конкретних соціально-побутових ситуаціях. Засвоїти навички зорового чи слухозорового сприйняття зверненої мови.	(мама, тато, дай, допоможи та ін.)	
Розвиток фізичних здібностей	Розвиток точності в русі, спритності рівноваги, гнучкості, працездатності. Розвиток загальної та дрібної моторики. Збагачувати руховий досвід.	Вміє фіксувати позу і осмислено повторювати прості рухи. Вміє утримувати невелике зусилля протягом комфортного часу. Володіє власним тілом.	
Розвиток емоційно-вольової сфери	Коригування психоемоційного стану та психоемоційного навантаження. Розвивати вольові якості Вчитися володіти прийомами, що допомагають долати негативні емоційні реакції. Розвивати та корегувати комунікативні навички Вчити підпорядковуватися певним правилам. Розвивати вольові якості в продуктивній та вольовій діяльності дитини.	Правильно висловлює свої емоції: задоволення, незадоволення, радість, сум та ін. Розпізнає емоції інших людей та правильно на них реагує. Намагається контролювати свої емоції.	
Розвиток соціальної сфери	Розвиток навчальних навичок, уміння слухати завдання, формувати комунікабельність. Соціалізація. Продовжувати розвивати комунікативні та психічні навички, формувати бажання спілкуватися з однолітками. Продовжувати вчити орієнтуватися в ситуації спілкування. Застосовувати мовні і немовні засоби з метою	Слухає вчителя, розуміє прості інструкції та виконує їх. Грає з іншими дітьми, дотримується правил гри. Вміє звернутися за допомогою до дитини/дорослого.	

	комунікації, спілкування в конкретних соціально-побутових ситуаціях.		
Подолання навчальних труднощів	Навчання елементарним математичним навичкам. Використання різних форм педагогічного впливу(заняття, повсякденне життя, ігри, забави, тощо). Формування розумових та пізнавальних навичок. Розвиток психічних процесів, стимулювання мовленнєвої активності, концентрації на виконанні завдань та саморегуляції поведінкових навичок. Навчання орієнтуватися в навколишньому середовищі.	Розуміє правила поведінки на уроці. Сидить за партою. Розуміє та виконує інструкції вчителя. Дотримуватиметься розпорядку, виконуватиме завдання.	
Інше			

13. Члени команди психолого-педагогічного супроводу, які склали індивідуальну програму розвитку:

ПІБ	Посада	Підпис

14. Індивідуальну програму розвитку погоджено одним з батьків (іншим законним представником) учня: (зазначити прізвище, власне ім'я, по батькові одного з батьків (іншого законного представника) учня)

ПІБ

підпис _____

Дата

Таким чином, творення комфортних умов для дітей з особливими освітніми проблемами в школі шляхом об'єднання зусиль педагогічних працівників, батьків і громадськості. Завдяки цілеспрямованому спілкуванню дітей з ООП з однолітками поліпшується когнітивний, моторний, мовний, соціальний та емоційний розвиток дітей. Ровесники відіграють роль моделей для дітей з ООП. У останніх є можливості для налагодження дружніх стосунків із здоровими однолітками, соціалізації та участі у громадському житті.

Інші учні / учениці вчаться природно сприймати і толерантно ставитися до людських відмінностей, діти вчаться налагоджувати й підтримувати дружні стосунки з людьми, які відрізняються від них; вчаться співробітництву, бути винахідливими, чуйними.

Учителі спеціальних класів краще розуміють індивідуальні особливості учнів, оволодівають різноманітними педагогічними технологіями та методиками, що дає змогу ефективно сприяти розвитку дітей з ООП з урахуванням їхньої індивідуальності.

Для забезпечення рівного доступу дітей з ООП до якісної шкільної освіти створюється матеріально-технічна база для надання освітніх послуг.

Посилюється підтримка освітнього закладу батьками та громадськістю, що сприяє формуванню і поширенню позитивного іміджу школи, забезпечується повноцінна соціально-психологічна адаптація та самоактуалізація здобувачів освіти.

Сучасний освітній науково-педагогічний проєкт «Інтелект України»

Сьогодення об'єктивно вимагає переведення освітнього процесу на технологічний рівень, активізації пошуку перспективних інноваційних науково-педагогічних технологій.

Інноваційний підхід – це спроба пошуку нової моделі сучасної школи через організацію освітнього процесу, оновлення змісту і структури освіти,

впровадження у педагогічну практику інноваційних технологій навчання і виховання та розумне їх поєднання з класичними.

Саме таким інноваційним підходом для навчання школярів і є науково-педагогічний проєкт «Інтелект України», успішно впроваджений у закладі освіти.

З 2015 р. наш заклад є учасником Всеукраїнського науково-педагогічного проєкту «Інтелект України». І сьогодні цей проєкт продовжує свій поступ і в середній школі. Учні 6-7 класів успішно продовжують навчатися за інноваційною програмою «Інтелект України».

Першочергово мета проєкту полягає в створенні комплексу умов, що

Рис. 1. Активні учасники команди

сприяють формуванню соціально-успішної особистості здатної самореалізуватися в сучасному суспільстві. Завдання проєкту: набуття учнями / ученицями необхідних навичок роботи з інформацією, аналізу, гнучкого творчого мислення, самоконтролю та самооцінки, розвитку пізнавальних

процесів та особистісних якостей. Педагоги школи ставлять перед собою ключову ціль – формування соціальної та життєвої компетентності через участь у різних видах діяльності. Завдяки міжпредметним зв'язкам, засобам наочності та відеоматеріалам навчання стає зрозумілим та цікавим.

Враховано природні здатності школяра, вразливість його психіки, допитливість у пізнанні самого себе, схильність до імітації зразків поведінки дорослих, що зумовлює вплив програмового змісту не лише на інтелектуальний, а й на соціальний і особистісний розвиток здобувача.

Уроки за проєктом «Інтелект України» спрямовані на формування в учнів готовності робити свідомий вибір, оволодіння етикою громадянських стосунків, навичками соціальної активності, функціональної грамотності; уміння організувати власну трудову діяльність.

Так, на уроках «Навчаємося разом» учні відчують себе часткою колективу, у них формуються уміння співжиття, спілкуватися, вчитися шанобливому ставленню до дорослих, дбати про рідних, виявляти доброту, співчуття, милосердя; відповідально підходити до виконання своїх обов'язків.

Отже, починаючи з молодшої школи, у учня / учениці формуються життєві компетентності: уміння слухати, чітко висловлювати думки, відкрито виражати почуття, без тривоги і звинувачень, адекватно реагувати на критику, розуміти потреби і проблеми інших людей, виявляти допомогу й підтримку; бути « активним членом команди», усвідомлювати власну унікальність, позитивно ставитись до себе та інших людей, радіти спільному

Рис. 2. Вперед до знань!

успіху, концентруватися на досягненні мети, критично мислити.

Однією з освітніх технологій, що широко застосовується в проекті «Інтелект України» є проблемне навчання. Це тип розвивального навчання, зміст якого

представлено системою проблемних завдань різного рівня складності, в

процесі вирішення котрих учні опановують нові знання та способи їх застосування, формуючи творчі здібності. На уроках «Еврики» учні постійно розв'язують винахідницькі задачі, користуючись алгоритмом, уміють визначати суперечності та вдало знаходять спосіб розв'язання. Широко використовуються задачі комбінаторні та задачі, що розв'язуються методами графу.

Проблемне навчання формує гармонійно розвинену творчу особистість, здатну критично мислити, знаходити рішення в різних проблемних ситуаціях, систематизувати та накопичувати знання.

Розв'язання проблемних ситуацій спонукає учнів відступати перед проблемами, а прагнути їх вирішити та проаналізувати.

Головна ідея навчання у співпраці: вчитися разом, а не виконувати завдання разом. У такий спосіб вчитися не тільки легше й цікавіше, а й значно ефективніше. При цьому важливо, що це стосується не тільки академічних успіхів здобувачів, їх інтелектуального розвитку, але й особистісної зрілості та людяності. Основна ідея цієї технології – створити умови для активної спільної навчальної діяльності учнів у різних навчальних ситуаціях. Технологія базується на ідеї взаємодії роботи учнів між собою

Рис 3. Учні проєктного класу вміють креативно мислити

(вправа «Броунівський рух»), ідеї взаємонавчання (вправа «Учитель»), при організації якого учні беруть на себе не тільки індивідуальну, але й колективну відповідальність за вирішення навчальних задач, допомагають один одному, несуть колективну відповідальність за успіхи кожного учня.

При навчанні у співпраці створюються умови для взаємодії та співпраці в системі «учень – учитель – група» і відбувається актуалізація колективного суб'єкта навчальної діяльності.

Завдяки раціональному поєднанню теоретичних знань і можливостей, їх практичного застосування набув поширення й успішно реалізується метод проєктного навчання. «Я розумію, навіщо мені потрібно все, що я пізнаю» та «Де і як я можу ці знання застосувати?» – основні тези сучасного розуміння даного методу.

Переваги методу проєктного навчання полягають у тому, що відбувається поєднання теорії з практикою, яка тісно пов'язує всю нашу навчальну і виховну роботу з життєдіяльністю.

Метод навчальних проєктів широко використовується на уроках «Людина і світ», на яких формуються вміння орієнтуватися в інформаційному просторі, критично мислити.

Ігрові технології навчання відрізняються від інших технологій тим, що гра добре відома, звична, улюблена форма діяльності для дитини будь якого віку.

Найефективнішим методом є використання ігрових ситуацій, які дозволяють підвищити інтерес учнів до навчання (вправа «Лист Центаврика»), зробити уроки більш різноманітними, цікавими, вносити різноманітність в освітній процес (вправа «Математичні перегони», «Зоряні перегони»), які підвищують активність навіть пасивних учнів на уроках.

Рис 4. Учні проектного класу – учасники інтелектуальних заходів

Поряд із використанням вищезазначених способів активізації навчальної діяльності, учитель постійно пам'ятає про цілісність розвитку особистості. У цьому зв'язку на практиці застосовують завдання на розвиток мислення, формують основні розумові операції: розуміння, синтез, аналіз, узагальнення, застосування знань, умінь та навичок. У результаті застосування даної технології учні вміють порівнювати, проводити аналогії, класифікувати.

Втілення проекту «Інтелект України» полягає не в насиченні дитини поглибленими знаннями, а в розкритті творчого потенціалу учнів. Цей проект дає комплекс знань, умінь, навичок для всебічного розвитку особистості. Для успішної реалізації проекту залучаємо батьків. Тільки спільними зусиллями наші учні забезпечені підручниками і спеціально розробленими робочими зошитами, що мають електронний супровід для кожного окремого уроку, враховуючи всі досягнення психологічної та педагогічної науки. Проект розрахований на середнього та сильного учня. У будь-якому разі лише вчитель керує навчально-виховним процесом в класі, що не зрозуміло – можна повторити ще раз, зупинитись на складному.

Науково-методична робота освітнього закладу

Формування соціальної та громадянської компетентності на уроках і позакласній діяльності спрямоване на формування діяльного члена громади та суспільства, який розуміє принципи та механізми функціонування суспільства, є вільною особистістю, яка визнає загальнолюдські й національні цінності та керується морально-етичними критеріями та почуттям громадянської відповідальності у власній поведінці.

Вважаємо, що спільною метою педагогічного та учнівського колективів є формування ініціативної, соціально активної, спроможної приймати нестандартні рішення особистості. Здатність успішно взаємодіяти з іншим дає змогу виявляти активність, зумовлює соціальне становлення учнів школи. Усвідомлення школярами своєї причетності до розв'язання важливих громадянських справ є ознакою їхньої активної позиції у дорослому житті.

Рис. 5. Вчителі ЗЗСО підвищують свій професійний педагогічний рівень

Центральною ланкою шкільних стосунків є взаємини «учень – учитель». Школа загалом і вчитель, зокрема, є моделлю тих відносин і процесів, які відбуваються в суспільстві. Оскільки на ЗЗСО й педагога покладається формування підростаючого покоління, а отже, розвиток інтелектуального і духовно-морального потенціалу суспільства, то саме від школи значно залежать стан і перспективи розвитку нашої держави. Школа і вчитель впливають на формування вашої самооцінки, процеси самовизначення,

самопізнання, самореалізації особистості, становлення відносин з однолітками й дорослими, вибір професії, формування системи цінностей і норм.

Ігрові технології розвивають в учнів оптимізм, віру у власні сили, вміння працювати в команді. Участь у іграх вимагає від дітей творчості, уяви, активності – саме тих якостей, які необхідні для формування оптимістичного ставлення до життя та соціальної активності. Педагоги школи при цьому враховують, що у грі завжди є елемент недосконалості, спонтанності, вона активізує творчий потенціал учнів, їх здатність знаходити рішення, робити правильний вибір.

Соціальна компетентність передбачає вміння працювати в групі, досягати порозуміння та налагоджувати співпрацю, цьому якнайкраще сприяє технологія групової проблемної роботи, яка стала невід'ємною частиною педагогічної діяльності.

«Історія» та «Правознавство» як основні предмети (що сприяють формуванню соціальних громадянських компетенцій) забезпечують реалізацію завдань міжпредметного підходу до громадянської освіти. Елементи громадянської освіти педагоги школи використовують на уроках з історії України, всесвітньої історії, правознавства на будь-якому етапі: мотивації, основній частині тощо. Для впровадження елементів громадянської освіти придатними є всі типи уроків, проте найефективніше вирішувати такі проблеми під час проведення практичних занять, узагальнюючих уроків.

Для реалізації завдань соціальної і громадянської компетентності засобами суспільствознавчих предметів вчителі використовують сучасні методи: рольові та ділові ігри (моделювання відносин, вивчення ситуацій, що уможлиблюють обговорення соціальних проблем і спільне їх розв'язання); аналіз документів; проектування (розробка та реалізація учнівськими командами суспільно-корисних справ у місцевій громаді); дискусії з актуальних соціальних проблем; учнівські конференції, збори, круглі столи

(обговорення та прийняття рішень, що визначають основні напрямки діяльності); розміщення інформаційних ресурсів на сайтах, обмін досвідом проектної діяльності); організація рефлексії учнів (обговорення, твори-роздуми, бесіди).

Під час вивчення літературних творів із метою формування соціальної компетентності вчителі української мови, зарубіжної літератури пропонують учням написання літературних творів на морально-етичну тематику. При цьому особистісно орієнтують школярів, ставлячи завдання відтворити власні внутрішні переживання, своєрідне бачення та відчуття навколишнього світу.

Крім літературної творчості, велике значення у формуванні соціальної компетентності набуває поетична діяльність. Шкільна поетична вітальня «Ліра» об'єднує вчителів, батьків та учнів школи. А своєрідність обраних тем для поетичної творчості, бажання присвячувати найближчим людям – показник високого рівня гуманізму, симпатії, само ідентифікації особистості.

У ході реалізації Концепції Нової української школи формуються предметні та ключові компетентності учнів. Освітній процес побудований на кінцевий результат випускника – громадянина держави, патріота України, що зможе знайти своє місце в суспільстві. Він вільно спілкується рідною мовою, вільно володіє іноземними мовами, має бажання і здатність до самоосвіти, уміє швидко діяти в життєвих ситуаціях.

Метою базової загальної середньої освіти є розвиток і соціалізація особистості учнів, формування в них національної самосвідомості, загальної культури світоглядних орієнтирів, творчих здібностей, дослідницьких й життєзабезпечувальних навичок, здатності до саморозвитку та самонавчання в умовах глобальних змін і викликів.

Рис. 6. Українські традиції у школі

Необхідність формування нового типу особистості, людини вільної, здатної на інтелектуальний пошук та творче рішення, орієнтованої на гуманістичні цінності, спричинена зміною орієнтирів розвитку нашої держави. На нашу думку, істинним критерієм соціалізації особистості учня при навчанні іншомовної культури є надання можливості учням прийняти в себе культуру інших народів. Шляхом розвитку творчого мислення у процесі навчання англійської, німецької мов створюються умови для соціалізації

Рис. 7. На уроці іноземної мови

учнів: інтенсивний розвиток учнів та прагнення до подальшого самовдосконалення, творча індивідуальна робота з вивчення чужого іншомовного характеру, відкритість до сприйняття культури англійських, німецькомовних країн, відчуття своєї соціальної значущості, розвиток почуття та естетичних якостей особистостей на англійській, німецькій мов, надання допомоги в розвитку схильностей та здібностей особистості, найбільш повне виявлення індивідуальності, визнання особистості учня самоцінністю, повага до особистості кожного, педагогічна підтримка самореалізації, створення умов для розвитку кожної особистості, доручення до цінностей світової культури.

У своїй роботі вчителі англійської і німецької мов поєднують елементи традиційного та інноваційного навчання. Саме інноваційне навчання спрямоване на розвиток здатності учнів до спільної діяльності в нових безпрецедентних ситуаціях. Це допомагає вчителям формувати соціальну та громадянську компетентність учнів. Наприклад, при вивченні теми «Батьки і діти» створюють проблемну ситуацію. Вирішуючи проблему, учні вчаться попереджати та розв'язувати конфлікти, знаходити вихід із проблемних ситуацій, досягти взаєморозуміння, працювати з іншими на результат, формулювати власну позицію, при цьому не забуваючи про толерантність у

спілкуванні з іншими.

Сучасний світ – це світ інформаційних технологій. Молода людина знайома з Інтернетом, володіє інформаційно-комунікативними технологіями. Саме тому для розвитку в учнів інформаційної та медіаграмотності при вивченні тем «Засоби масової інформації», «Інтернет», «Шкільна бібліотека» вчителі іноземних мов застосовують інформаційно-цифрові технології. Досить часто з учнями 9-11 класів працюють на онлайн-платформі.

Прогнозованим результатом є високий рівень сформованості комунікативної компетентності, здатність вступати у діалог з носієм мови в різних акцентах, інтерес до культуротворчих ситуацій, переконаність у цінності іншомовної культури, моральна чуйність, створення успішного соціально активного громадянина своєї держави, який здатен гідно представляти себе у полікультурному соціумі.

Формуванню соціальних компетентностей школярів сприяє позакласна робота:

- ✓ години духовності «Сучасна людина і духовні цінності», «Вчимося жити в мірі і злагоді»;

- ✓ захист плакатів на соціальну тематику («Здоров'я людини – здоров'я нації», «Обережно – СНІД», «Ні! Насиллю в родині», «Курцями не народжуються, курцями вмирають»);

- ✓ усні журнали;

- ✓ участь у проектній діяльності;

- ✓ проведення фотовиставок;

- ✓ зустрічі з успішними людьми;

- ✓ предметні гуртки;

- ✓ екскурсії;

- ✓ читацькі конференції.

Серед найважливіших аспектів соціальної компетентності людини є її здатність активно й успішно діяти в соціумі на засадах гуманності, співпраці, толерантності, відповідальності. Це вимагає від особистості вміти ефективно

Рис. 8. Учителі початкових класів обговорюють особливості поліфункціонального уроку

спілкуватися з іншими людьми, досягати консенсусу, запобігати і розв'язувати проблемні й конфліктні ситуації.

Шкільна практика спрямована на профілактичну діяльність щодо попередження конфліктних ситуацій в освітньому середовищі через

розроблену систему виховних заходів (тренінги, рольові ігри, проблемні ситуації, квести).

Шкільний проєкт «Я – Лідер школи»

Педагогічні спостереження за учнями закладу освіти, спілкування з батьками, показали, що шкільна громада першочергово потребує, по-перше, звичайного активного спілкування, спільних зустрічей, спільних справ, спільних мрій, які здійснюються; по-друге, повсякденної психологічної допомоги та емоційної підтримки.

Результати спостереження показали, що найважливішими напрямками виховної роботи упродовж навчального року мають стати національно-патріотичне виховання одночасно з психологічною та емоційною підтримкою учнів та їх батьків; розвиток критичного мислення та медіаграмотності громади освітнього закладу тощо.

Як вирішити ці питання, як на відстані, під час війни створити умови успішної роботи освітньої установи? Багато сучасних науківців стверджують, що «сутність управління закладом освіти, діяльність її керівників досить точно можна визначити терміном *«педагогічне управління»*, що здійснюють не тільки директор школи та його заступники, а й кожен учитель у процесі освітньої діяльності учнів». Умова успішної роботи освітньої установи є вирішення проблемного питання, пов'язаного із самоврядуванням закладу.

Адміністрацією ЗЗСО погоджено рішення, яке демократичним (колегіальним) стилем на нарадах (Zoom-конференції), шляхом дискусій (Viber-групи) і пропозицій (Google-листування) обговорено із педагогічним колективом, батьківською громадськістю, учнями про створення й впровадження у роботу закладу шкільного Проєкту «Я – Лідер школи». Самоврядування в учнівському колективі підвищує усвідомлення молоддю своєї соціальної значимості, сприяє встановленню сприятливого психологічного мікроклімату всього шкільного колективу, зменшує можливість виникнення конфліктів у стосунках. Забезпечуючи участь школярів в управлінні справами колективу свого класу та школи, стає моделлю елементів дорослого життя, формою усвідомлення подальшої активної життєвої позиції.

Із метою вирішення завдань, пам'ятаючи, що в НУШ самоврядування, розвивається шляхом розширення повноважень, підвищення відповідальності за результати навчання та виховання здобувачів освіти, ініціативною групою освітнього закладу визначено головну ідею Проєкту. Вона полягає в тому, щоб визначити шляхи розвитку здібностей здобувачів, їх особистісних якостей, психічних процесів (траєкторію розвитку здобувачів освіти) в умовах війни і дистанційного навчання; засобами оновлення системи самоврядування розширити повноваження учнів, підвищити відповідальність здобувачів за результати навчання. Результатом спільних зусиль освітян школи, учнів та їх батьків стала *інформаційно-пізнавальна програма «Добрий ранок, школо!»*, яка:

- об'єднала шкільну громаду на засадах партнерства, співпраці, створення умов для самореалізації та розвитку здобувачів освіти різного віку (1-11 класів), різних освітніх можливостей (учні класів НУШ, класів «Інтелект України», класів, дітей з ООП);
- залучила учнів до участі в прийнятті важливих рішень, проявів ініціатив;
- створила умови для соціальної активності та відповідальності учнів у процесі практичної громадської діяльності;

- врахувала стратегії пошуку, навчання та виховання тих підлітків, які мають організаторські здібності, усвідомлюють себе потенційними лідерами та визначила траєкторію розвитку здобувачів освіти.

Ініціативною групою закладу освіти, визначена головна *мета Проекту* – національно-патріотичне виховання, формування досвіду громадянської поведінки лідерів шляхом активного залучення їх до справ і турбот навчального закладу, шляхом створення умов розвитку шкільної громадської дитячо-юнацької організації.

У загальношкільній групі Viber учнівського активу закладу та ініціативною групою, в яку входять адміністрація, вчителі, батьки обговорено і узгоджено формат програми, рубрики та їх спрямованість, часові обмеження, організаційні та технічні моменти роботи над Проектом.

Обрано умотивовану шкільну сценарну групу, групу кореспондентів, ведучих, редакторів. Визначено тему першого випуску загальношкільної інформаційно-пізнавальної програми, та її рубрики, зокрема:

- ✚ «Новини за хвилину» (НОВИНИ: світ, Україна, місто, школа).
- ✚ «Наші люди – всюди» (адже велика кількість учнів знаходяться поза містом і навіть Україною, але прославляють її творчими, спортивними досягненнями, волонтерськими справами. Ця рубрика – саме про шкільні досягнення).
- ✚ «Відкриваємо Україну разом» (серія телевізійних інтерв'ю з учнями, які знаходяться у різних куточках України, присвячені популяризації країни та подорожей нею. Учні знайомлять глядача з різноманітними цікавими куточками Країни та переконують його в тому, що «життя прекрасне тому, що можна подорожувати, а Україна – дивовижна!»).
- ✚ «Топова 5», приурочена знаменним датам календаря.
- ✚ «Відверта думка», це висвітлення різних питань, що хвилюють учнів, батьків, вчителів; питання «профорієнтації»; опитувальники та їх результати, а ще – Філологічний дивосвіт «говоримо вірно українською разом з О. Авраменко».

Рис. 9. Інформаційно-пізнавальна програма «Добрий ранок, школо!»

Соціальний розвиток особистості не може здійснюватися самостійно, необхідно цілеспрямовано впливати, створюючи для цього психолого-педагогічні умови, працюючи на партнерських засадах у тріаді «педагоги – батьки – діти». Це допомагає учню / учениці швидше оволодіти ключовими компетентностями та стати соціалізованою, зрілою особистістю у дорослому післяшкільному житті.

Траєкторія розвитку здобувачів освіти через залучення до творчих, пізнавальних, дослідницьких проєктів, активної участі у створенні соціальних роликів, участі у челенджах, онлайн квестах, онлайн марафонах, є ведучим і визначальним фактором розвитку і формування особистості у дистанційному форматі. Ефективне управління Проєктом відбулося завдяки створенню середовища, що сприяло академічному та соціально-емоційному навчанню і вихованню, в якому враховані складові ефективного управління, а головним є налагодження дружніх, партнерських взаємовідносин з учнями і їх батьками.

Рис. 10. Випуски інформаційно-пізнавальної програми «Добрий ранок, школо!»

Із досвіду роботи ЗЗСО: підбиваємо підсумки

НУШ звертає увагу на наскрізні лінії, що є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, які є соціально значимими надпредметними темами, креслять траєкторію розвитку здобувачів освіти, допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях; фокусують увагу й зусилля вчителів-предметників, класних керівників, усього педагогічного колективу на досягненні життєво важливої для здобувача освіти й суспільства мети та проявів ключових компетентностей.

Досвід роботи освітнього закладу довів, що якісно вирішити головні завдання можливо тільки на партнерських засадах, впроваджуючи наскрізні лінії, використовуючи оптимальні для закладу сучасні форми роботи.

Досвід роботи над траєкторією розвитку здобувачів освіти під час війни шляхом впровадження проєктів («Я – Лідер школи», «Інтелектуально-пізнавальна програма «Добрий ранок, школо!», «Світ наполегливих талантів і творчості») у 2022-2023 н.р. унікальний тим, що останні:

- здійснювали повсякденну психологічну допомогу та емоційну підтримку

учасників освітнього процесу закладу освіти;

- сприяли активному всебічному розвитку учнів через розв'язанням спільних завдань, проблем, виконанням складних, цікавих і серйозних справ, над якими спільно працювали батьківська громадськість, здобувачі освіти, педагогічний колектив, адміністрація закладу;
- допомогли учням розвивати комунікаційні здібності у створених просторах для спілкування, спільних онлайн-зустрічах, спільних відповідальних онлайн-справах;
- сприяли розвитку критичного мислення та медіаграмотності шкільної громади.

Рис. 11. Основні завдання й пріоритети виховної роботи школи

Крім того проекти визначили найважливіший напрям виховної роботи ЗЗСО – національно-патріотичне виховання. Відкрили можливості для відновлення й удосконалювання існуючій до війни організації самоврядування школи.

Найбільш поширеними викликами в українських громадах сьогодення є інклюзія, захист і збереження екології, креативні простори, волонтерство тощо. Наші шкільні проекти зацікавили і об'єднав у творчій справі учнів класів НУШ, класів «Інтелект України», дітей класів з особливими освітніми

потребами, категорійних дітей (талановитих і обдарованих, дітей-сиріт, позбавлених піклування, дітей, що потребують підсиленої педагогічної уваги), батьків та вчителів, які дистанційно працювали над кожним випуском, кожною темою та рубрикою.

Громада закладу освіти працюючи над проектами подолала подвійний виклик: як ухвалити спільне рішення на відстані й погодити концепцію, план та особливості проектів, міні-проектів, враховуючи контекст кожної шкільної команди різних класів і всього закладу. Адже форми учнівського самоврядування можуть бути різні, проте їх об'єднує одна мета – створити умови для самореалізації через розвиток соціальної активності учнів виховати в учнів почуття власної гідності, відповідальності, толерантності; критичність та конструктивність мислення, почуття патріотизму і поваги до власної й чужої праці, оптимізм, гуманізм, здатність до самоаналізу і самовиховання.

Досвід роботи закладу показав, що одним з головних аспектів управління є партнерство, що характеризується рівними відносинами між учителями, учнями, їх батьками та адміністрацією, яке на шляху виконання завдань шкільних проектів піднялось на більш високий рівень. Це доводить, що:

- процес виявлення та рішення існуючих проблем закладу повністю здійснюється на демократичній, колегіальній основі самим колективом закладу та сприяє зміцненню добрих стосунків шкільного колективу шляхом активного включення кожного його члена у великі і не дуже великі справи закладу освіти;
- управлінський аспект формування нового освітнього середовища закладу освіти в умовах війни і дистанційного формату шляхом впровадження Проектів, через усвідомлення, того, що домінантою сучасного освітнього процесу є творча функція, яка віддає пріоритет формуванню творчої особистості учня.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Результативність участі учнів в конкурсах, олімпіадах

2019 – 2020 н.р.

✚ Учні, які навчаються за програмою «Інтелект України» взяли участь:
у Всеукраїнських олімпіадах (36 учнів);
в обласних конкурсах (4 учнів);
у II (міському) етапі Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика (3 учня, з них 2 зайняли III місце);
у конкурсі «Нас єднає Тарасове слово» (1 учень (III місце)).

✚ Учні, які навчаються в класах ЗПР взяли участь:
у міжнародних конкурсах «Кенгуру» (6 учнів), «Колосок» (7 учнів, з них 1 учень отримав I місце, 2 учня – II місце);
у всеукраїнських олімпіадах (7 учнів, з них 2 учнів зайняли I місце, 1 учень – II місце, 1 учень – III місце).

2020 – 2021 н.р.

✚ Учні, які навчаються за програмою «Інтелект України» взяли участь:
у всеукраїнських онлайн-олімпіадах (28 учнів);
в обласних конкурсах (5 учнів);
в міських конкурсах (4 учнів).

✚ Учні, які навчаються в класах ЗПР взяли участь:
у міжнародних конкурсах (8 учнів);
у всеукраїнських онлайн-олімпіадах (5 учнів).

2021-2022 н.р.

✚ Учні, які навчаються за програмою «Інтелект України» взяли участь:
у Всеукраїнських онлайн-олімпіадах (29 учнів, з них 11 учнів отримали I місце, 6 учнів – II місце, 3 учня – III місце);

в обласних конкурсах (4 учнів);

у II (міському) етапі Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика (3 учня, з них 1 учень зайняв II місце, 1 учень – III місце).

 Учні, які навчаються в класах ЗПР взяли участь:

у Всеукраїнських онлайн-олімпіадах (6 учнів);

у міських конкурсах (4 учнів).

2022-2023 н.р

 Учні, які навчаються за програмою «Інтелект України» взяли участь:

у міжнародному конкурсі (1 учень (II місце));

у всеукраїнських онлайн-олімпіадах (36 учнів, з них 1 учень здобув I місце, 1 учень – II місце, 2 учнів – III місце).

у Всеукраїнському конкурсі (1 учень (II місце)).

 Учні, які навчаються в класах ЗПР прийняли участь:

у шкільній онлайн-олімпіаді (2 учнів).

Моніторинг особистісного розвитку здобувача освіти
(зразки документів)

Характеристика результатів навчання з мовно-літературної освітньої галузі																				
Характеристика результатів навчання в мовно-літературній освітній галузі	Види діагностувальних робіт												Рівень сформованості	В	Д	С	П			
	Аудіювання			Читання вголос та розуміння прочитаного			Читання мовчки та розуміння прочитаного			Робота з медіа текстом / літературним твором										
1. Визначає фактичний зміст, тему, основну думку, пояснює причинно-наслідкові зв'язки сприйнятого на слух висловлювання, уточнює інформацію																				
Дата																				
Рівень	Д			В			В										2	1	0	0
2. Володіє повноцінно навичкою читання вголос і мовчки																				
Дата																	В	Д	С	П
Рівень																	2	0	0	0
3. Аналізує прочитаний текст, висловлює й обґрунтовує власне ставлення щодо прочитаного, формулює висновки																				
Дата																	В	Д	С	П
Рівень	В			В													2	0	0	0
4. Переказує усно і письмово прочитаний / прослуханий твір із дотриманням логіки викладу та з творчим підходом																				
Дата																	В	Д	С	П
Рівень				Д													0	1	0	0
5. Буде зв'язні висловлювання (розповідь, опис, есе, діалог) в усній й письмовій формах, володіє монологічною та діалогічними формами мовлення, дотримується правил культури																				
Дата																	В	Д	С	П
Рівень	В																1	0	0	0
6. Пише розбірливо, дотримується граматичних і орфографічних норм, перевіряє та редагує написане																				
Дата																	В	Д	С	П
Рівень		В		Д			Д										1	2	0	0
7. Досліджує мовні одиниці та явища, використовує їх для вдосконалення мовлення																				
Дата																	В	Д	С	П
Рівень	Д	В	В														2	1	0	0

Додаток 2 (продовження)

Аналіз діагностувальної роботи з української мови 3-А класу (списування)

П.І. учня	6. Пише розбірливо. Перевіряє написане, виправляє помилки	6. Пише розбірливо. Перевіряє написане, виправляє помилки	7.1. Зв'язок між словами в реченні	Ненаголошені -е, -и	7.2. Будує зв'язні висловлювання	Спільнокореневі слова	7.3. Будова слова	
	Вересень	Грудень	Вересень	Грудень	Вересень	Грудень	Вересень	Грудень
	В	В	В	Д	П	В	В	В
	Д	В	Д	Д	Д	В	Д	В
	Д	Д	П	Д	Д	Д	П	С
	Д	Д	С	Д	С	П	П	Д
	Д	В	Д	Д	П	В	В	В
	В	В	С	Д	В	С	П	Д
	Д	Д	С	С	П	П	С	Д
	В	Д	Д	Д	С	С	В	С
	Д	С	С	Д	П	В	П	С
	П	С	П	П	П	С	П	С
	Д	Д	П	В	П	П	С	С
	С	Д	С	С	П	С	В	Д
	Д		Д		С		Д	
	С	Д	С	В	С	С	П	С
	С	П	С	П	П	С	С	С
	Д	Д	С	С	С	В	С	С
	С	С	П	С	С	В	П	С
	В	В	С	С	С	В	С	Д
	Д		В		В		В	
	Д		Д		Д		Д	
	В	В	Д	Д	В	В	В	Д
	Д	С	Д	Д	Д	С	Д	Д
	Д	Д	С	Д	П	С	С	С
	П	С	П	П	П	С	П	П
	Д	В	Д	Д	С	В	В	Д
	П	П	П	П	П	С	П	П
	В	В	Д	В	В	В	В	В
	С	П	П	П	П	П	П	С
	Д	В	Д	П	П	С	Д	Д
	Д	Д	Д	С	П	В	Д	Д
	Д	Д	Д	С	П	П	Д	Д
	В	В	В	Д	Д	В	В	В
	С	Д	Д	С	П	В	Д	Д
	Д	Д	Д	С	П	С	Д	Д

Моніторинг навчальних досягнень учнів 4-А класу

№	Кількість дітей – 34	Сформовано	%	Формується	%
	Характеристика навчальної діяльності				
1.	Виявляє цілеспрямованість та інтерес до навчання, відповідально ставиться до виконання завдань	29	85	5	15
2.	Активно працює на уроках, виявляє ініціативу і творчий підхід	14	41	20	59
3.	Співпрацює з іншими дітьми, домовляється, керується емоціями	30	88	4	12
4.	Проявляє самостійність у роботі, логічно обґрунтовує свою думку	23	68	11	32
5.	Планує та контролює хід виконання навчальних завдань, оцінює результат своєї роботи	29	85	5	15
6.	Бере відповідальність за свої дії, пропонує розв'язання проблем, критично оцінює свої дії та дії інших	30	88	4	12
7.	Визначає істотні ознаки об'єктів, порівнює, об'єднує, розподіляє об'єкти за обраною ознакою / ознаками	29	85	5	15
8.	Спостерігає за об'єктом / об'єктами, формує припущення, досліджує, доходить висновків про взаємозв'язки між об'єктами, пояснює їх	29	85	5	15
9.	Добирає для виконання завдань джерела інформації, презентує отриману інформацію у вигляді таблиць, схем, переказів	23	68	11	32
10.	Безпечно використовує цифрові пристрої для доступу до інформації, спілкування, співпраці	34	100		
	Українська мова, мова відповідного корінного народу / національної меншини (мова навчання)	В	Д	С	П
11.	Визначає фактичний зміст, тему, основну думку, пояснює причинно-наслідкові зв'язки сприйнятого на слух висловлювання, уточнює інформацію, ставить доцільні запитання	12	14	8	
12.	Володіє повноцінною навичкою читання вголос і мовчки	17	14	3	
13.	Аналізує прочитаний текст, висловлює та обґрунтовує власне ставлення щодо прочитаного, формулює висновки	13	17	4	
14.	Переказує усно та письмово прочитаний / прослуханий твір із дотриманням логіки викладу та із творчим доповненням	13	11	8	2
15.	Будує зв'язні висловлювання (розповідь, опис, міркування, есе, діалог) в усній і письмовій формах, володіє монологічною та діалогічною формами мовлення, дотримується правил культури спілкування	8	16	7	2
16.	Пише розбірливо, дотримується граматичних та орфографічних норм, перевіряє та редагує написане	8	17	7	2
17.	Досліджує мовні одиниці та явища, використовує їх для вдосконалення мовлення	11	15	8	
	Характеристика результатів навчання з математичної галузі	В	Д	С	П
18.	Читіє, записує, утворює, порівнює числа, визначає розрядний склад числа	24	8	2	
19.	Володіє навичками додавання і віднімання, множення і ділення чисел	15	12	6	1

Індивідуальна картка поступу

ім'я та прізвище учня / учениці

Мовно-літературна освітня галузь (мова навчання)								
Літературне читання								
№	П.І. учня	Навички читання мовчки (письмово)	Навички читання вголос	Вірш напам'ять	Аудіювання (письмово)	Вірш напам'ять	Робота з літературним твором	Перевіряю свої досягнення
		Д	Д	Д	Д	Д	Д	
		В	В	В	В	В	В	
		П	П	П	П	П	П	
		Д	Д	Д	Д	Д	Д	
		С	С	С	С	С	С	
		В	В	В	В	В	В	
		Д	Д	Д	Д	Д	Д	
		П	П	П	П	П	П	
		В	В	В	В	В	В	
		В	В	В	В	В	В	
		Д	Д	Д	Д	Д	Д	
		Д	Д	Д	Д	Д	Д	
		С	С	С	С	С	С	
		С	С	С	С	С	С	
		С	С	С	С	С	С	
		Д	Д	Д	Д	Д	Д	

Покликання на викуски інформаційно-пізнавальної програми

«Добрий ранок, школо!»

Випуск 1. Рідне місто, школа, учні

<https://www.facebook.com/groups/school17mk/permalink/1574198653027799/>

Випуск 2. До Дня української писемності та мови

<https://www.facebook.com/groups/school17mk/permalink/1580904865690511/>

Випуск 3. До дня Збройних Сил України

<https://www.facebook.com/groups/school17mk/permalink/1601066493674348/>

Випуск 4. Староукраїнські народні звичаї і Новий рік

<https://www.facebook.com/groups/school17mk/permalink/1614360122344985/>

Випуск 5. До Дня Соборності України, День пам'яті героїв Круг

<https://www.facebook.com/groups/school17mk/permalink/1636147123499618/>

Випуск 6. Весна. Народні традиції та обряди

<https://www.facebook.com/groups/school17mk/permalink/1661604770953853/>

Випуск 7. До Міжнародного дня дитячої книги

<https://www.facebook.com/groups/school17mk/permalink/1679528569161473/>

Покликання на шкільні виховні заходи

Загальношкільний Онлайн - челендж «Сила - це ти і я» //

<https://www.facebook.com/groups/school17mk/permalink/1652828328498164/>

Міський освітньо-просвітницький проєкт «Десять цінностей сьогодення».

Соціальний відеоролик «Життя – найцінніше для людини» //

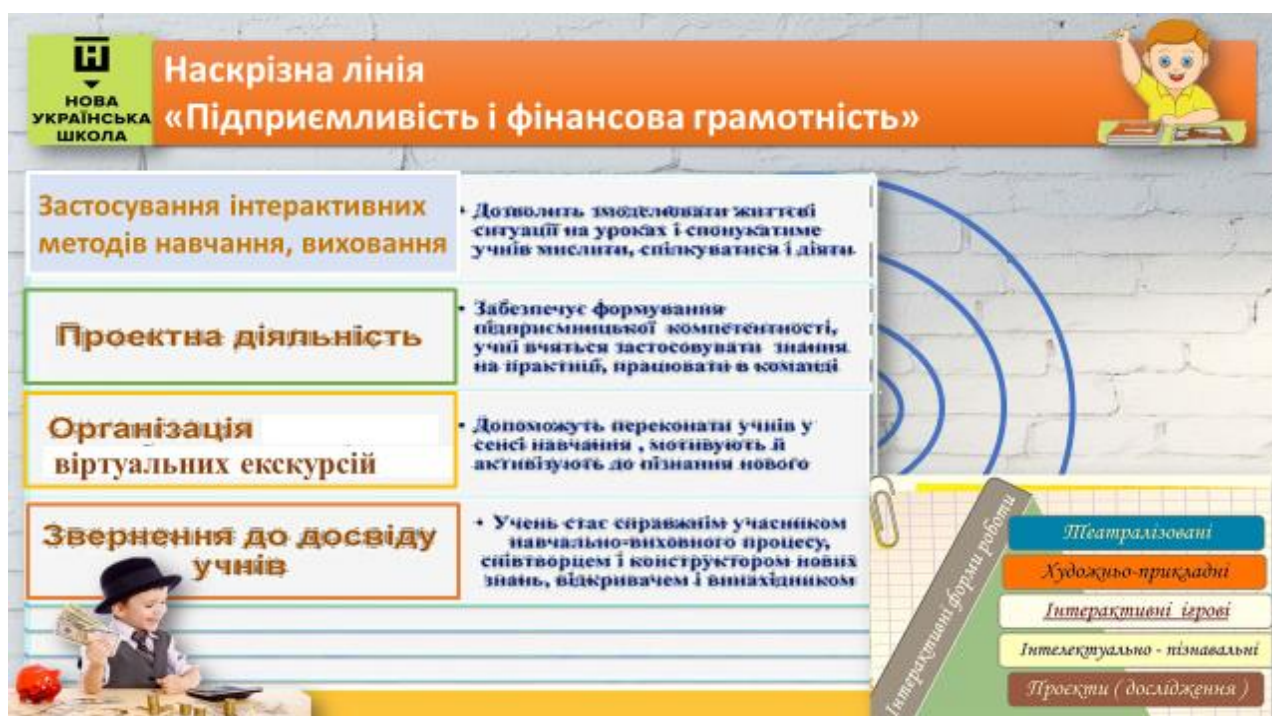
<https://www.facebook.com/groups/school17mk/permalink/1637950393319291/>

Творчий загальношкільний проєкт «Світ НТН» (Світ наполегливих талантів і натхнення) //

<https://www.facebook.com/groups/school17mk/permalink/1646245239156473/>

<https://www.facebook.com/groups/school17mk/permalink/1641584786289185/>

Реалізація наскрізних змістових ліній в ЗЗСО

Наскрізна лінія «Здоров'я і безпека»

НОВА УКРАЇНЬСЬКА ШКОЛА

ПРОЄКТ «Зупиніться! Булінг і кібербулінг»

Загальношкільний ПРОЄКТ «ЗДОРОВА ОСОБИСТІТЬ»

Міні - ПРОЄКТ «Від серця до серця хай іде доброта»

Міні - Проект «Добро починається з тебе»

освітня програма розвитку «Школа здоров'я»

Міні - ПРОЄКТ «Стоп насильству! 16 днів проти насильства»

Створення листівок
Створення буклетів
Створення афіш
Створення буктрейлерів

ВЕБ-КВЕСТ
ІНФЕКВЕСТ
КВЕСТ-РУМ

Наскрізна лінія «Екологічна безпека й сталий розвиток»

НОВА УКРАЇНЬСЬКА ШКОЛА

дослідницькі роботи

інформ-дайджести

роботи в групі

трудові справи, акції

еко-квести

еко-акції

еко-челенжі

трудові десанти

ПРОЄКТ «ВЕСЕЛКОВИЙ ГАЙ»

Міні-ПРОЄКТ «Врятуємо нашу планету»

ПРОЄКТИ

загальношкільні

Міні-ПРОЄКТ «Добродійна екологічна стежина»

Екологічні акції «Квітники біля школи»

«СЮДИНКА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ»

проект, розмова, тренінг, колективна творча справа (КТС), відверта рольова гра.

флешмоб, колективне ігрове спілкування, похід, колаж, пошукова гра, екологічна стежка, конкурс-ярмарок, інші лектуальні сесії

ДИПЛОМ

СРІБНОЮ МЕДАЛЛЮ

нагороджується

*Миколаївська загальноосвітня
школа І-ІІІ ступенів № 17 імені Саратана В. І.
Миколаївської міської ради Миколаївської області*

номінація

«Інновації у формуванні й розвитку педагогічної майстерності
в умовах вимог Нової української школи»

Національна академія педагогічних наук України

Міністерство освіти і науки України
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»

Президент

В.о. директора

В. Кремень

Ю. Завалевський

XI МІЖНАРОДНА ВИСТАВКА

МІЖНАРОДНИЙ
СВІТ

ІННОВАТИКА В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ

22-24 жовтня 2019 року, м. Київ